

Ingyen hirdethet!

Hogyan?
Megtudhatja a 11. oldalon.

FÜGGETLEN DÉLVIDÉK

BAJAI HÍRLAP

1992. december 2., szerda — II. évf., 45. szám

KÖZÉLETI HETILAP

ÁRA: 20,80 FORINT

Hajszál híján robbanás történt

Előre megmondta: "Felgyújtom a házat!"

Múlt héten csütörtökön, nem sokkal éjfél után egy garai ház lakói arra ébredtek, hogy gyanús pattogást és füstszagot éreznek.

A házigazda azonnal kiugrott az ágyból, és még mielőtt kijutott volna a folyosóra – amely anyósának lakrészét az övétől elválasztotta –, belényilallt a gondolat: az öreg (az anyós hetvenéves élettársa) nem a levegőbe beszélt, amikor előző nap(!) azt mondta: „Nem megyek sehová, inkább magamra gyújtom a házat!”

Sejtése beigazolódott, szobájából kiérve erős gázolaj szagot érzelt, és megdöbbenve látta, hogy a konyhában és a mellette lévő helyiségben már tombolnak

a lángok... Olyannyira, hogy sorra pattannak szét az ablaküvegek, és már az ajtólapok is izzanak. Úristen! – a pö-palack – gondolta, és már rohant is hátra a műhelyébe, ahol – mivel autószerelő a foglalkozása – tűzoltókészülékek is voltak.

Visszatérve azonnal hozzáfogott a tűz elfojtásához. Közben feleségének meghagyta, hogy értesítse a rendőrséget, a mentőket és a tűzoltókat.

Közben előkerült a gyújtogató is, és beigazolódott, hogy öregember nem vénember!

(Folytatás a 7. oldalon)

Bácskai divatshow

November 27-én a Helyőrségi Klub adott otthont városunk őszi-téli divatshowjának. A 17 órai, illetve 20 órai kezdettel megtartott bemutatóra bizony nagyon sokan voltak kíváncsiak.

Okosan tették azok a nézők, akik az előadás végéig megőrizték a belépőjegyüket, hiszen ezek egyben tombolajegyek is voltak.

Miután végigültem a bemutatót a közönség sorai közt, be kellett látnom, hogy igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy a bajaiak – ki tudja, miért – főltöttebb rosszmájúak. Ha az ember elképzelte a termet zenei aláfestés nélkül, a nézőtér sokkal inkább egy falusi vásár, mint egy kulturált közönség

hangulatát idézte.

Azt hiszem, ha a hölgyek kicsit többet figyeltek volna a bemutatott ruhákra, mint amennyi megjegyzésük volt a manökenekre, kevesebb problémájuk lenne az öltözködéssel.

A hétköznapi, illetve alkalmi ruhák, valamint kiegészítők mellett igazi fehérenemű „költeményeket” is láthatunk. Az est fénypontját a gyönyörű menyasszonyi ruhák jelentették, de azt hiszem, ugyanilyen „megkapó” volt a férfi alsónemű bemutatása is.

A ruhák mellett semmiképpen sem lehet figyelmen kívül hagyni a manökenek jó megjelenését, mozgását.

(Folytatás a 10. oldalon)

Hatásos fehéreneműk

Halálos gázolás

Az áldozat ismeretlen

A bajai rendőrség részéről megkerestük Germán Ferenc rendőr törzsszázost, akitől a következőket tudtuk meg: Ez év november 29-én 20.30 órakor Baja külterületén az 55-ös főút Baja-Pörböldi szakaszának 107-es km plusz 300 m-es szelvényénél történt a sajnálatos baleset. Pörböld felől közeledett Baja irányába személygépkocsijával egy bonyhádi férfi, aki a sötétből hirtelen felbukkanó, integető személyt már nem tudta kikerülni, elütötte. Miután megállt az úttesten, egy már halott asszony holttestét találta. Az ezidáig ismeretlen,

kb. 50 év körüli nő 165–170 cm magas, kissé molett, barna hajú. Felsőruházata: 3/4-es, galambszürke színű szövetkabát, gallérján végig fehér...

(Folytatás a 2. oldalon)

Karitatív szélhámosság

Míndez úgy kezdődött, mint a mesében. Hol volt, hol nem volt, volt egyszer több száz munkanélküli, akik nagyon várták a királyfit, hogy végre kimentse őket nyomorúságos helyzetükből. Vagy legalábbis felkínáljon egy icipici munkahelyet a megélhetésükhöz. Mesénk szerint meg is érkezett a „herceg”, mégpedig a munkügyi központok közvetítésével. Mindenki lelkesedett, amikor bajai központtal létrehoztak egy országos hálózatot, Munkanélküliek Karitatív Egyesülete néven. Történetesen Békés megyében is nyitottak több irodát. Vége a nélkülözésnek – gondolták a jelent-

kezők – és teljes lendülettel munkához láttak. Alig telt el néhány hónap, amikor hiba csúszott a mesébe: hiába keresték, eltűnt a királyfi, ráadásul a pénzes ládikával együtt.

No, de félre a tréfával, a valóság sajnos tragikusabb egy egyszerű mesénél. A történetekről a résztvevők nevében R. F.-né, a mezőkövicházi kirendeltség vezetője tájékoztatott bennünket.

A biztató kezdet Az országban Baja központtal alakult egy egyesület, amely megfelelő cégjegyzéssel, adószámmal bírt és a Munkanélküliek Karitatív Egyesülete nevet viselte.

(Folytatás a 3. oldalon)

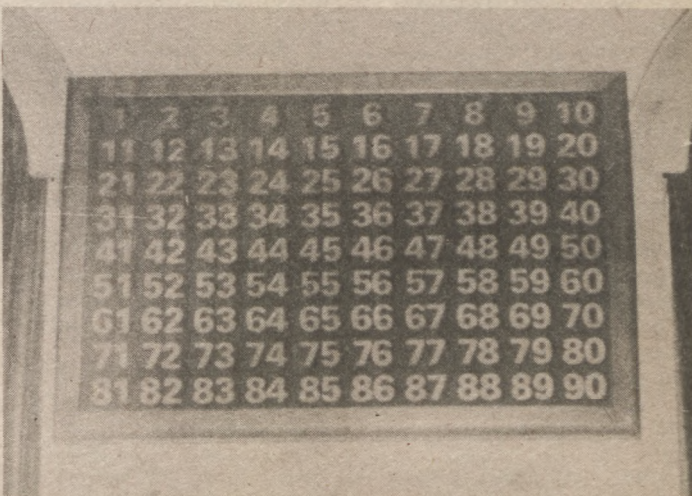
Bajára is megérkezett a spanyol Bingó!

Próbálja ki!

Egy új, külföldön már jól ismert szórakozási és nyerési lehetőség.

Itt percekben belül kezébe veheti a nyereményt. A játék szervezője a BFC, bonyolítója a Trend Line Kft., a helyet a Duna Szálló biztosítja.

Ezt a helyet lapunk támogatói számára tartjuk fenn. Az első a **Marketing Menedzsment Alapítvány**, csatlakozzon Ön is!

Skinhead kontra Turul Divat a harakiri?

Hétfőn reggel lenyűgözött egyes számú „népmegvezető” médiánk, a Tv „A Reggel” című műsora, lényegretörő szellemességgel vágott – a tatabányai Turul-élmélmű ünnepélyes átadásával kapcsolatos övintézkedéseket bemutató – képsorával, mely aktus legjelentősebb vendége az államfő – Göncz Árpád – volt, aki összefogásra szólította fel Magyarországi lakosait.

Érdekes jeleneteknek lehettünk tanúi akkor, amikor hatóságilag próbálták kirekeszteni, távol tartani „Magyarország lakosainak” egy részét – a skinheadeket –, akik (állítólag) nemkívánatosnak minősültek a jeles ünnepségen.

Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, 19. cikkely: „Minden személynek joga van a vélemény és a kifejezés szabadságához, amely magában foglalja azt a jogot, hogy véleménye miatt ne szenvedjen zaklatást...” (Elfogadta az ENSZ Közgyűlése 1948. 12. 10-én)

Muris volt, amikor szemben állva vitatkoztak egymással, rájuk jellemző külsővel (bakancs, „egyenruha”, jelvények, sapka alól kivillanó kopsz tarkó stb.) a skinheadok, és szintén rájuk jellemző külsővel (bakancs, egyenruha, jelvények, esetenként a sapka alól kivillanó – a legutolsó divat szerint felnyírt – kopsz tarkó stb.) – a rend derék ifjú őrei.

Futó szemléléssel alig vélénk különbséget felfedezni fiatalok között, talán az egyenruha és a jelvény tért valamelyest el egymástól...

Ami biztos, hogy a rendőri parancsra volt jelen, és intézkedett – úgy, ahogy –, de hogy a skinheadek szervezetten, parancsra jöttek-e (ahogy többen szeretnék hinni, de többen szeretnék elerni is) – kérdéses?

Lehet, hogy aki a parancsot kiadta, tudja – és majdan ország-világ elé tárja –, de hogy milyen szándékkal jöttek – ez talán csak akkor derült volna ki, ha részt vehettek volna ezen a demokratikus (az istenért sem diktatórikus) személt és lelket gyönyörködtető „dzsemborin”.

A tv-riporter kikérte egy-két megjelent „civil” véleményét is; legjellemzőbb talán az a képviselő úr volt, aki a csűrös-csavarás mestervizsgáját tette le helyben, sikerrel, de a legkifejezőbb Szörényi Levente – szokásos kerek szemüvege mögött – elkerekedő tekintete volt, mikor a letűnt idők hasonló módszereire emlékeztette a nézőket.

Eszembe jutnak a mi régi, szép, letűnt időink is. A hatvanas évek végén vidékről vonattal ingáztam Bájára, mint középiskolás diák. Ma már csak mosolyogni tudok Patocska Klára néni igyekezetén – szintén ingázó, tanár volt szegény –, aki katonás, fegyelmezett sorban szerette volna reggelente az iskoláig kísémi diákjait, több-kevesebb sikerrel, lévén az ő „Bélás” cseméi úgy-ahogy hajlottak a „parancsra”, de mi, galád „Vizesek” rendszerint fityyeltünk a kérésre.

Nem is igazán illettünk volna a sorba a konzervatív (Bélás) vonal képviselői közé, a mi, gyakran extrém (vízügyi liberális) megjelenésünkkel, viselkedésünkkel. Amúgy

bévíl nem volt velünk baj, csak azok a fránya külsőségek: rózsaszín, mintásra koptatott (természetesen s. k.) trapéz mikroford farmer, zománckék garbó élénksárga nyakkendővel, az iskolaszerek-tankönyvek hol hegedűtökben, hol orvosi táskában, hol – a még régebbi időknél tisztelegve – csak egyszerűen jó vastag madzaggal átkötve. A bajusz, a minél lejjebb eresztett pajesz és a hosszú, huligános haj szinte kötelező elvárás volt.

Ma – ha visszagondolok – jóságos Klára néni talán nem is igényelte nyájába igaz szívvel társaságunkat – de rendőrt sosem küldött ránk. Sőt – annak ellenére, hogy nem voltunk saját „csibéi” – néha, amikor valamely hatósági közönség valamilyen gondja volt velünk, ő húzott ki bennünket a pácból.

Hogy párhuzamot vonhatok-e a mai időkkel – lehet, sokan nem értenek egyet, mégis teszem... hogy bizonyos ösztönei zsúrokon nem minden (kevésbé jóllétsúti) magyar állampolgárnak egyformán kívánatos megjelennie, talán nem lehetne ok arra, hogy rendőri erővel tartasuk őket távol!

Leszögezném – nem vagyok sem skinhead, sem rendőrrajongó, csak éppem elgondolkodtam ezen a – napjainkat jellemző – diktatórikus demokrácián.

– Mijo –

Köszöntjük laptársunkat, a **Bajai Honpolgárt** harmadik születésnapja alkalmából! További sok sikert kívánunk a havilap alkotóközösségének!

A Bajai Hírlap szerkesztősége

A szerkesztő úr megint nem figyelt oda?

Talán idézettel kezdeném a Bácskai napló 1992. október 30-ai számából, ami a következőképpen hangzott: „A korábban pozitívként értékelt „Szuszicsi” szereplés most nem igazán sikeredett, mert felkészületlenül jött el Szuszics úr az ülésre, és saját írását bönöszegetve azt hiszem, hogy némileg nevetésgéssé vált.”

Milyen érdekes, míg az első felszólalásom „Gyulavári” sajtóvisszhangja objektív és tárgyiszű, ezzel szemben az október 30-i cikk rendkívül szubjektív és csak arra irányul, hogy személyemet lejárássa.

Tisztelt Gyulavári Úr! Én úgy gondolom, hogy a fent említett negatív véleményének két oka lehet; az egyik: – Csöke doktor kritikai hangját idézve lehet, hogy a Gyulavári úr már megint nem figyelt oda? – vagy a másik lehetőség, hogy a kenyéradó gazdája sarokba szorította.

Talán nem biztos, hogy minden olvasó tudja, hogy Gyulavári úr a fizetését a Polgármesteri Hivataltól kapja. Én személy szerint, aki a Bácskai naplót minden alkalommal elolvasom, röviden talán azt tudnám mondani, mint amit a kis koreai a tv-reklámnál „nekem tetszik”, azaz tetszene, ha továbbra is megmaradna a lap hiteles, szellemes „Gyulavári” stílus, és azon társaságok rövid, ám igen velős cikkei, amelyek eddig is jellemezték a lap mondani- valóját.

Mivel több alkalommal láttam, hogy lapjában helyt ad bizonyos cikkek ellenvéleményének közlésére, így remélem az én válaszom is leközi. A két cikk között, azaz a két felszólalásom közötti időszak történéseit én a következőképpen látom. A rövidség kedvéért felsorolás szerűen:

– 1990. júliusában a Szegedi KIG által készült egy rossz tanulmányterv, amely az 51-es számú út, város elkerülő szakaszát a Do-

bó I. utcától tengelytávolságra, mindössze 20 m-re kívánta elhelyezni?!

– Később Budapesten készült ezzel kapcsolatban egy újabb rendezési terv, ez már a Dobó utcai szakasznál 50 m-ről rendelkezett.

– 1990. végén a városvezető egyesület jelezte a tanács hivataltal felé: – a város terjeszkedésének szempontjából nem lenne kívánatos az elkerülő útnak ilyen formában történő kivitelezése, a másik nagy gond, hogy ilyen módon sérti az OÉSZ rendeleteit is. Itt hangsúlyoznám, a jelenlegi polgármesterünk, Éber András, akkor is egyetértett a fentiekkel. Hogy azóta miért változtatta meg véleményét? Arra és a hozzá írt, és szóban is elmondott kérdéseimre a mai napig, azaz több mint két hónapja hiába várom a választ.

– 1991. március 5-én a Bajai Városvédő Egyesület felkérésére készült egy szakvélemény. A szakvéleményt a Budapesti Műszaki Egyetem Városépítési Tanszék munkatársa, Gajdos István okleveles építészmérnök, egyetemi adjunktus készítette. Idézet a szakvéleményből:

„A várható forgalom nagysága előttem nem ismert, de feléletelezhető, hogy a jövőbeni forgalom jelentős környezeti terhelést is okoz közvetlen környezetében (zaj, por, nehézfémek, gázok stb.), ezért a lakóterületet védeni kell az említett káros környezeti hatásoktól. A tervezett 40 m széles helybiztosításban nem alakítható ki megfelelő védelem. Az út mellett többszintes elrendezésben (aljnövényzet, cserjeszint, koronaszint).”

– 1992. augusztusában Baja Város Rendezési Terve címszó alatt közölnek némi elképzelést, melynek szülőanyja Tigyi Zsuzsanna főépítész asszony. Nos, ez az irromány tele van üres frázisokkal. A szemléletesség kedvéért csak egy rövid idézet: „Mit akar a város? –

Le kell írni a megoldást igénylő „területi” problémákat. – Ezeknek az összefüggéseit a társadalmiakkal és gazdaságiakkal.

– 1992. szeptember 10-én (kötelező) közmeghallgatás... Ekkor még azt hittem, hogy az állampolgárt komolyan veszik.

– 1992. október 12-én megtartott testületi ülésen a határozati javaslat már 100 méter tengelytávolságot javasol. Éber András polgármester úr, Tigyi Zsuzsanna főépítész asszony, Vértess László osztályvezető úr, és Dr. Csöke urológus képviselő úr 50 méter tengelytávolságot is elegendőnek tartanák?

– 1992. október 20-án a Kecskeméti Közüti Igazgatóság részvételével még mindig csak azon folyik a vita, hogy 50 vagy 100 méter legyen a védőtávolság, valamint felhívják a főépítész asszonyt figyelmét a sürgős döntéshozatalra, nehogy a késlekedő döntés akadályozza az úttal kapcsolatos versenytárgyalásokat.

– 1992. október 22. csütörtök ismét napirenden az 51-es út elkerülő szakasza. Ezen a napon kerül először elő a képviselők kezébe az a nyolc oldalas beadvány, amely 1992. szeptember 8-án keletkezett. Ez a beadvány tartalmazta az úttal kapcsolatos javaslataimat és hivatkozásaimat, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó szabadidő-park jellegű erdősarok és egyéb terület ésszerű felhasználását. Ez a beadvány dokumentálta azt is, hogy az utca lakói egyöntetűen támogatják elképzeléseimet. Tigyi Zsuzsanna főépítész asszony sürgősen a képviselőket, mondván, hogy különben lemaradnak az úttal kapcsolatos pályázatról, megszavazta a 100 méter védőtávolságot.

Tisztelt Gyulavári úr! A legutóbbi felszólalásomkor Ön szerint felkészületlen és nevetésgéss voltam. Nos, ha ezt Ön így látta, akkor némi magyarázattal szolgál-

Az elmúlt időszakban két halálos, egy súlyos és két könnyű kimenetelű közlekedési baleset történt.

Ismét gyarapodott a halálos kimenetelű öngyilkossági kísérletek száma. 26-án egy Szeremlén lakó 66 éves nyugdíjas házában padlásán egy antennacsőre akasztotta fel magát.

25-én K. J. bácsbokodi lakos feljelentést tett a rendőrségen amitatt, hogy szomszédja egy vitalköször során fejbévágta egy tárggyal.

A kórházból jelentették a rendőrségnek, hogy egy 24 éves fiatalember a lakásán itt és begyógyszerezett állapotban hasba szúrta magát. Állapota életveszélyes. Az eset koránt sem egyedi, hiszen nem sokkal ezelőtt az eset előtt egy másik fiatalember is ugyancsak a merőben szokatlan formáját választotta az öngyilkosságnak. Az ő

állapota is életveszélyes. (Tudomásunk szerint mindkét esetben szerelmi bánat volt a rendkívüli cselekmény elkövetésének oka. A dolog érdekessége, hogy mindkét fiatalember azonos baráti körbe tartozik. Az érintetteket személyesen is ismerjük, és amennyiben állapotuk azt megengedi, és hajlandóságuk is meglesz, a két esetről bővebben is tájékoztatni fogjuk olvasóinkat.)

23-án K. S.-né egy Baja környéki tanyaán ivott. A kórházban ápolják.

22-én Dávodon nagy riadalom támadt az általános iskolában. Egy ismeretlen telefonáló közölte, hogy az épületben robbanószerkezetet helyeztek el, és azt működésbe is fogja hozni. Szerencsére az ijedségnél nagyobb baj nem történt, a helyszínre érkező rendőrök semmilyen robbanóanyagot nem találtak.

Halál az országúton

...szegéllyel; fehér alapon fekete, kínai mintás ingblúz; fekete színű, selyemszerű nadrág; fekete (40–41-es) magas sarkú csizma; valamint egy 50x50 cm-es török mintás nyaksál.

Ezen felül 2 db aranyak tűnő karikagyűrűt és 2 db félgömb alakú fülbevalót találtunk a holttesten. Zsebei üresek voltak, táská, iratok nem voltak nála, erős kölniillatot árasztott.

Rendőrség

Változatlan intenzitással dolgoznak a bajai piac zsebesei. H. J. 28 éves mátételki lakos táskájából pl. kiloptak 40.000 Ft-ot.

Úgy tűnik, a Bácska Áruházra, jobban mondva annak kirekátaira a szó szoros értelmében rájár a rúd. 29-én – ki tudja, hányadszor – ismét betörték az egyik értékes üvegtáblát.

27-én este a Bácskai Divat Show előadás alatt ellopták egyik újságíró kollégánk kis Polskiját. A kár: 100.000 Ft. Ha valaki látja egy GU 62-47-es rendszámú kisautót, értesítse szerkesztőségünket.

A betörők pofátlansága úgy látszik nem ismer határt. 28-án este egy bajai ház bekerített udvarából elloptak egy fajtisza házörző németjuhászt. A kutya állítólag 60.000 forintot ért.

Elgondolkodtató – a csizmán friss sarat találtunk. Nem zárható ki, hogy az áldozat nem magyar állampolgár. Ha bárki, bármilyen információt tud nyújtani, szíveskedjék jelezni a rendőrkapitányságnak, illetve bármelyik rendőrnök.

– Mijo –

Olvasói levél

Az olvasói leveleket változtatás nélkül közöljük. A mellékelt írást – terjedelme miatt – néhol meghúztuk. Kérjük a szerző megértését.

A szerk.

és vádakat tartalmaz, csak azt hallotta meg, hogy néhány másodpercig voltak olvasási nehézségeim.

Záró gondolatként talán még annyit; a Bácskai napló című kis plakáton, mely a Polgármesteri hivatal ajtaján található, fel van tűntetve, hogy a hét három napján mikor van fogadó óra. Én legalább 20 alkalommal kerestem a meghirdetett időpontban a szerkesztő urat, de sajnos sohasem tartózkodott a helyén.

Gyulavári úr, mivel némileg megrendült a bizalmam a Bácskai napló iránt, ezért ezzel egyidőben megküldöm a fenti cikket D. Szabó Jenő úrnak, a Bajai Hírlap szerkesztőjének, hiszen az ő lapjukat is rendszeresen olvasom, és számomra garancia az, hogy ez utóbbi lap független.

Remélem, hogy Gyulavári úr is leközi a fenti írástomat, úgy érzem, hogy már csak betyárbecsületből is meg kéne tennie, ha csak nem kíván a Polgármesteri Hivatal szubjektív szócsöve lenni.

Záró bölcsességnak talán egy idézet, amely Pál Apostol leveléből valahogy így hangzott: „...Akinék megadatott a nagyobb tudás, a nagyobb hatalom, annak a kötelessége is jóval nagyobb...”

Szuszics Lajos
Baja, Dobó I. u. 10.

A gyűlölet reneszánsza (I. rész)

Tisztelt Olvasó! Ezzel a címmel egy új sorozatot indítunk útjára újságunkban. Célunk nem titkolt, azokra a jelenségekre szeretnénk felhívni a figyelmet – pontosabban inkább azok alapokaira – , amelyek az utóbbi fél évben újfasiszmus, rasszizmus, antiszemitizmus néven épültek be a köztudatba, és terjedtek el kis hazánkban. Persze, ezzel rögvést ki is derült, hogy miképpen foglalunk állást egy közhegyi csépel dilemmában – beszélni, avagy hallgatni kell ezekről a problémákról. Beszélni. Ezt meggyőződésből állítjuk, hiszen nem szabad, hogy elkerülje a lakosság figyelmét ezen „mérgezett eszmék” térhódítása. Mielőtt a jelen problémáit elemeznénk, úgy gondoltuk, mindenképpen figyelmet kell szentelni azokra a folyamatokra, történelmi eseményekre, amelyeknek következtében a fasiszmus – mint ezen eszmék alapköve – termékeny táptalajra talált.

A történelmi előzmények:

Olaszország, 1919–20.
A fasiszmus kialakulása történelmileg Olaszországhoz köthető. Miután a XV–XVI. század folyamán a világkereskedelempontja a Földközi-tenger térségéből az Atlanti-óceán peremvidékére tevődött át, Olaszország kiesett a világ fő gazdasági vérkeringéséből. A több évszázados megtorpanás és recesszió nyomán a Risorgimento létrehozása következtében megszületett az egységes olasz nemzeti állam a szétdarabolt itáliai területek egyesülésével a XIX. században. A következő fontos

lépcsőfok: az alkotmányos monarchista Olaszország sikertelen központi szövetségének felbontása után az antant oldalán belép az első világháborúba. Ennek következményei igen súlyosak lettek az országra nézve, mert bár szövetségesei győztek a frontokon és megnyerték a háborút, addig Olaszország katonai gyengesége miatt a világégés során nem tudta elérni kitűzött céljaként a területszerzéseket.

Az 1919-es békekonferenciák azonban ezt diplomáciai úton sem sikerült biztosítani, így például a biztos „ajándé-

kot”, Fiume kikötővárosát sem kapta meg. Ez a vereség csak felszította a kedélyeket az országban, különösen nagy hatást az 1919 tavaszán szerveződött szélsőséges nacionalista csoportokra gyakorolt. Ezek felháborodásukat a „megcsönkített győzelem” nevű koncepció kialakításában vezették le. A háborús uszításnak később ez lett az egyik tárgyi alapja.

A fasiszta mozgalom 1919-ben indult meg, főleg egy Gabrielle D'Annunzio nevű költő és egy bizonyos Benito Mussolini névre hallgató szocialista párt-funkcionárius és lapszerkesztő tevékenysége nyomán. Mussolini 1919. március 23-án a milánói kereskedők klubjában mintegy 120 tag csatlakozásával megalapította a Fasiszta Harci Szövetség nevű szervezetet, amelyet a szervezet jelvénye nyomán (Fasci) kezdtek el fasisztának titulálni.

Egészen 1920 őszéig elszórt, kis csoportok jelentették a mozgalom alapját. Ezeknek az úgynevezett fascióknak a taglétszáma kb. 30–50 000 lehetett. (Jelenleg Németországban a neonáci szervezetek taglétszáma 40 000 fő körül mozog.)

Erőtlen, gyenge volt ez a szervezkedés, és ha a történelmi események nem szólnak közbe, önmagától kifulladás-

na, mivel azonban az ellenforradalmi megtorlás egyik legfőbb részese lett, így rohamosztályosai több nemzetiségi területet is „uralmuk” alá vontak. Triesztben, „a fasiszmus bölcsőjében” teljesen győzedelmeskedett. Adott volt tehát a feladat: egy pontosabb politikai program rögzítése. Ezt 1920 májusában fogalmazták meg „A fasiszta program követelményei” címmel. A terror élvezte az ún. jobboldal, tehát a nagyiparosok és a bankárok támogatását a munkásosztállyal szemben. Taglétszámuk kétszeresére nőtt, és bevezették az ókori gladiátorok köszöntő formuláját.

Az 1921–22-es konfrontáció a munkásság teljes vereségével fejeződött be. Innentől kezdve már ismerjük az eseményeket: Victor Emanuel kihirdeti az ostromállapotot, és így végbe mehetett a fasiszta hatalomátvitel, teret engedve a „Duce” diktatúrájának.

Lényeges előzmény tehát az olasz egység létrehozásának felemás sikere. A radikalizmus sebessége megegyezett, ellentétet szült a munkástömegek és a kapitalizmus uralgó osztálya, főleg az iparosok, illetve bankárok között. A le nem vezetett feszültségeket az újra és újra színre lépő és leköszönő kormányok sem

Mussolini, a vezér, fegyveresei közt

tudták csillapítani. A szocialista hatalomátvitel idején már tarthatatlan volt ez az állapot, így megnyílt az út egy szükségesnek látszó alternatíva, egy (szélső)jobboldali diktatúra felállítására. Csak ez az államforma lehetett képes az adott történelmi körülmények között a feszültségek csillapítására. A hatalmi harc D'Annunzio és Mussolini között az előbbi „államának” szét-hullásához vezetett. Ilyen és ehhez hasonló sa-
játos gócpontokkal telítettek a XX. század végi kelet-európai térségek. A feladat itt is szinte azonosnak látszik – a feszültségek levezetése –, ám közös érdekünk, hogy ez végképp ne ilyen formában következzen be. (folyt. köv.)

Csőzik László

Akik a szegénységből is hasznot húznak

Karitatív szélhámosság

(Folytatás a címlapról)
No, de félre a tréfával, a valóság sajnos tragikusabb egy egyszerű mesénél. A történetekről a résztvevők nevében R. F. né, a mezőkovács házi kirendeltség vezetője tájékoztatott bennünket.

A biztató kezdet

Az országban Baja központtal alakult egy egyesület, amely megfelelő cégbejegyzéssel, adózámmal bírt és a Munkanélküliek Karitatív Egyesülete nevet viselte. Ez a szervezet a megyei munkaügyi központok segítségével megbeszéléseket tartott a munkaügyi hivatalokban, megyékben itt Békéscsabán – kezdi R. né a történet legelejtén. – Tájékoztattak bennünket a várható feladatokról, és máris dönteni kellett, hogy vállaljuk-e. Rögtön meg is kaptuk a munkaköri leírást. Az előadást Jánosik Tamás és Ulahty Lajos tartotta, mint elnök és alelnök. Ezt követően megkötötték velünk a munkaszerződést (egy formanyomtatványon nekünk kellett kitölteni!), mely szerint kirendeltségvezetőként alkalmaznak bruttó 20 ezer forint fizetéssel.

– Nem volt gyanús ez a gyors intézkedés?

– Sokan hozzám hasonlóan gondolkodtak, és már régóta ki-

látástalan helyzetben voltak. Maga a „karitatív” szó is bizalmat keltezt, mert a jótékony-ság, a segítőkészség önmagában sem jelent rosszat – véltük többen. Nagy többségünk munkanélküli volt, de akadót köztünk olyan is, aki munkahelyet hagyott ott a tájékoztatás alapján. Értelmes tevékenységnek látszott és biztos megélhetéssel kecsegtetett. Ki gondolt volna rosszra? Egyébként tudomásom szerint Szeghalmon, Tiszafüreden, Kisújszálláson, Gyomaendrődön és Mezőkovács házán kötötték ekkor szerződést, de folyamatosan szervezték augusztus 1-jétől havonta más megyékben is.

– A leírás szerint mi lett volna a konkrét munkájuk?

– Azt mondták, hogy olyan emberekkel kell foglalkoznunk, akik érzelmileg és anyagilag „padlóra kerültek”, és nekünk megfelelő eszközeink lesznek, hogy enyhítsünk gondjaikon. Fő feladat az átképzések, oktatások szervezése. Azt azonban, hogy ezek az eszközök milyen jellegűek, nem tudták megmondani. Később tájékoztatnak a részletekről – nyugtattak meg bennünket

Eltűzött önállóság

– Felhatalmazást kaptunk, hogy minél gyorsabban bérel-

jünk irodát és oktatótermet. Én például augusztus 10-étől a helyi ÁFÉSZ-nél kaptam helyiséget, de az elkészített írásos bérleti szerződés a mai napig nem érkezett vissza Bajáról. Érdekesége a dolognak, hogy az irodába is mindent magunk szereztünk be, így a papírt, a tollat, az írógépet és amit kellett. Kérték, hogy a munkaügyi hivataloktól kérjünk adatokat. Ezt követően munkánk segítéseként, összesen a három hónap alatt két írásbeli tájékoztatást kaptunk.

– Hogyan tartották a kapcsolatot a központtal?

– Személy szerint telefonon, de más kolléga levelezett az ügyintézőkkel. Legelőször augusztus 5-én kaptunk utasítást, amelyben közölték, hogy az önkormányzatoknak tájékoztatást küldenek munkánkról, és mi vegyük fel velük a kapcsolatot. Ekkor javasolták a beiskolázások kezdetét szeptember 1-jére ütemezni, valamint, hogy keressünk adminisztratív munkára egy munkatársat. Mellékeltek egy ütemtervet is, amelyben felsorolták a kirendeltségvezető feladatait.

Furcsa volt ez a nagy önállóság, mert valójában senkit sem érdekelt, mit végzünk, mit dolgozunk. A berendezkedésünk után azonnal kötelezték bennünket a Nagy-Alföld című hetilap terjesztésére. Ehhez össze kellett írunk azokat a munkanélkülieket,

akik járadékából vagy segélyből éltek, s megegyezni velük a lapterjesztésben. Mezőkovács házán 17 településről kellett 1–1 személyt találnom, aki a 27,50 forintos lapot eladja. Ebből 20 forint járt a kiadónak, a 7,50-en mi osztottunk volna. Megérkezett 600 darab újság, amelyből sok-sok utazás mellett 50-et adtunk el. Jelenleg is a lakáson monörzők több ezer darab Nagy-Alföldet.

– Mi történt ezután?

– A fizetést szeptember 3-ára vártuk. A többiekkel konzultálva 10-e után telefonon megkérdeztük, hogy mikor kaptunk fizetést. Azt mi is szeretnénk tudni – volt a válasz. Többzöri telefon és levélben sürgetésre a mai napig sem fizették ki az esedékes munkabérek. Valahányszor érdeklődtünk, mindig más volt a magyarázat. Általában arra hivatkoztak, hogy az államtitkár úr (a Munkaügyi Minisztériumban!) szabadságon van, nincs ideháza, nem tudja rendezni a dolgokat. Az az érzésünk támadt, hogy a minisztériumra hivatkozva, az államtitkár úr neve mögé bújva valamiféle szélhámosság van a dolgokban.

Az igazgató, Jánosik Tamás arra hivatkozott, hogy számtalan pályázatot fogadtak már el, de még nem kapták meg a pénzt. A türelem fogytával egyre többen ostromoltuk kérdéseinkkel a központot. Végre szeptember 25-én reagáltak ezekre

a feltevésekre, amelynek a lényege az volt, hogy a szervezet önfenntartó, de nem profitorientált – sorolja R. né

A tettek mezejére léptünk

Eltelt október, pénz meg sehol. A munkánkról sem érdeklődött senki. Elfogyott a türelem, és megheszéltem a szeghalmi kollégánóval, P. E.-vel, hogy nem hagyjuk annyiban a dolgot.

Felhívtam az ügyintézőt, és némi szövegtől után közöltem, amennyiben nem fizetnek, egyeztetést kérek a cégtől. Levelet is küldtem. Válasz sehol, pedig állítólag elküldték. Ekkor kértem, hogy közös megegyezéssel szüntessék meg a munkaviszonyomat, valamint, hogy a munkabér elmaradása miatt bírósághoz fordulok.

A munkaviszonyt megszüntető határozat gyorsan megérkezett, és meglepetésemre még három bérszámfejtőlap-másolat, amely arról tanúskodott, mintha én felvettem volna a fizetést. Még szabadságot is elszámoltak rajta. Az egész azonban hazugság és valótlan állítás. Szeghalmi és békési kollégáimmal elindítottunk egy körlevelet, amelyet a Munkaügyi Minisztériumba Schamschula György államtitkárnak továbbítunk – mivel őt is belekeverték az ügybe –, tájékoztatva az

(Jövő heti számunkban közölni fogjuk az egyesület vezetőinek álláspontját – feltéve, ha hajlandók lesznek nyilatkozni.)

Halasi Mária

A szerk.

Kérdések az átalakulásról

Kérdéseink:

1./ Az üzletrész kivitelével kapcsolatos ijesztgetés — 20 % törlesztés megfizetése — nem jött be. Most azzal próbálják az üzletrész kivitelüket (szétválás, kiválás) lassítani, visszatartani, hogy olyan hangokat lehet hallani — hogy az üzletrészre eső tartozást a kivétel után a jogosultnak készpénzben kell kifizetnie megátározott időn belül.

Ez lehetséges-e? Az üzletrész kivétel esetén igazságosabb, ha a hiteltartozás ellenértékének részével arányosabban kevesebbet kap a jogosult. (Az üzletrészből levonják a hiteltartozás ráeső részét.)

2./ Üzletrész kivétel esetén a jogosultak kötelesek-e elfogadni az üzletrészek ellenértékét a szövetkezet által kijelölt jogot?

A gyakorlatot — az átalakulni nem szándékozók tervezik meghagyni — az állóeszközök részét, így pl. irodaépületet, szolgáltatási lakásokat... stb.

Tudomásunk szerint a kiváló ag három különböző lehetőséget felajánlhat a szövetkezet elé, amelyben egyezkedni kíván, s ezek közül a szövetkezet egyet kötelese elfogadni.

Ez az értesítés helytálló-e? Van-e jogszabályi rendelkezés, amely korlátozó értékű?

Tisztelt Szerkesztőség!

Lapjuk — a Bajai Hírlap — 1992. november 4-ei számában olvastuk dr. Bálint Lajostól, a szövetkezeti üzletrész kivételéről szóló cikkét. Az ott leírt dolgokat a szövetkezeti vezetők félremagyarázzák, vagy csak — az átalakulásra vonatkozóan is — olyan részeket érintenek, amely kiragadott „részletek”, az ő részükre kedvezőek, de nem adnak tájékoztatást az üzletrész tulajdonosok lehetőségeiről, jogosultságokról.

Ezért szeretnénk, ha válaszolnának kérdéseinkre, amelyek nemcsak a mi tagjainkat, hanem a térség nagyon sok szövetkezeti tagját érintik és foglalkoztatják.

Kérnénk, hogy válaszukat a lapban veszedkedjenek lehozni, hiszen ilyen problémák, gondok nem csak a mi átalakulásunkra jellemzőek; segítik az átalakulás előtt álló többi üzletrész tulajdonost is.

Válaszaikat előre is köszönjük: bácsalmási olvasók

3./ Ha az átalakuló és a vagyongyűlés egy napon történik meg az átalakulási jogszabály szerint, — jogszerű vagy sem?

4./ Fél éven belül végrehajtható-e két átalakulás: először új típusú szövetkezet, majd 4-5 hónap után több öneljárású szövetkezet, kft-vé.

5./ Ide kapcsolódó kérdés még:

A hiteltartozás felosztása pl. egy több milliós beruházás után a kft-vé átalakuló rész — amely az új épületet, berendezést üzemeltetni fogja — hiteltartozása a többi megmaradó üzletrész-tulajdonos között (akik nem lépnek be a kft-be, kizárva őket) szétosztható-e? Üzletrészükre ráterhelhető-e?

Ez igazságtalan, hiszen az épületet, berendezést üzemeltető kft. kizárva őket terhelhető üzletrész tulajdonosok megjelölését biztosítja, tehát a beruházás hitelét ők lennének jogosultak törleszteni, az ő kötelességük.

A kiválni, szétválni szándékozók miért fizessenek egy olyan gép berendezés után vagy épület után, amely az ő megjelölésüket nem szolgálja.

Igazságos megoldás lenne: hogy a kiválásig, szétválásig a

havi törlesztőrészek (hiteltörlesztő részletek) adott üzletrészre eső részre mindenkit arányosan — üzletrész arányosan — terhelje. A kiváló üzletrész tulajdonosokat a kiválás után nem sújtáná. Tehát a kiválást, szétválást követően (kiválási szándék közlésének időpontja után!) a hiteltörlesztés fennmaradó (időarányosan fennmaradó) része, az üzemeltető üzletrész-tulajdonosokat ill. üzletrészüket terhelné.

Ez megoldható-e jogilag? A tartozások, hitelek üzletrészekre történő terhelésének van-e kialakult jogszabály által szabályozott rendje, és attól eltérni lehet-e?

6./ Munkanélküli járadékot lévő szövetkezeti tag üzletrész kivétel esetén — a hírszélselek szerint — eleshet-e a munkanélküli járadék folyósításától? Tehát automatikusan válik vállalkozóvá?

Tisztelt Szerkesztőség! Elnézést kérünk a sok feltett kérdésért, de úgy érezzük; ezek általános kérdések, foglalkoztatják a szövetkezeti tagság — üzletrész-tulajdonosok nagy részét, nem csak a térségben, de az egész átalakulásban lévő mezőgazdaságban.

Várjuk mielőbbi válaszukat.

Ebéd helyett árverés...

Mezőgazdaság

„Éljük a demokráciát és a történelmet.” Ezek voltak Király Sándornak, a nagybaracscai földrendező bizottság elnökének nyitó szavai a november 29-ei földárverésen. Őt helyrajzi számon a Nagyrét, Ilimán és Piszkuła dűlők kerültek kalapács alá, melyekből négyet 122 Ft/AK aranykoronában ki nem fejezhető, meliorációs költség terhel. Ezt az összeget a vásárlások után készpénzben kell fizetni, majd a termelőszövetkezetnek.

Jónéhányan már reggel nyolc előtt sorakoztak a művelődési ház előtt. Idősek és fiatalok szorongatták hónuk alatt — ki táskában, ki anélkül — kárpótlási jegyüket és a hozzá tartozó okmányokat. Valamennyien várták már ezt a napot.

9 óra érkezett meg a stáb; Virág Lajos, dr. Pintér László, Sponyi Zoltán, Kis József és Palásti Kovács Imre a Megyei Kárrendezési Hivatal munkatársai. Kiss fáradtan és gyűröttén pakolták ki a kocsikból a számítógépes technikát, valamint a különböző iratok sokaságát. Nem véletlenül látszottak kialvatlanok, mert előzőleg Mélykúton, 131 ember ügyével éppen hajnali fél négyre végeztek. A példának okáért Palásti Kovács Imre számítógép-kezelő húsz órát ült a monitor előtt. Ez pedig még gömböcöl is sok. Pihenésre tehát nem sok idejük maradt. Egyébként augusztus 24. óta járják a megye településeit, nincs se szombat, se vasárnapjuk. Ez a mostani a 103. földárverésük.

Zökkenők nélkül indult és folyt az adatfelvétel, feliratkozás. De ez jellemezte az egész procedúrát, mely mögött a helyi földrendező bizottság több hetes, komoly, jól előkészített munkája fekszik. Nem kis energiába került meggyőzni, és az egymás közötti megegyezés irányába terelni azt a 435 jogosultat, akik részt vettek a liciten.

Tudvalevő, hogy nagyon sokan még nem kapták kézhez különböző okoknál fogva kárpótlási jegyüket, ezért olyan rendező elvet tartottak tisztességesnek, ami nem hozza hátrányos helyzetbe őket. Némi nehézség árán ugyan, de megállapodtak abban, hogy a licitálásra csak kárpótlási jegyük értékének felét használják most fel. Így elérték, hogy a 21.806 kárpótlásra kijelölt aranykoronából 4100 kelt el, egységesen 500 forintos áron.

Mosolyogtak az arcok, néhány szem sarkában könnyesepp is csillant. Az új tulajdonosok elégedetten távozhattak, hiszen visszakapták azt, ami az övék volt valaha.

S.G.

A jogász válaszol

Büntethetők a tsz-vezetők...

Elsősorban az 1992. évi II. tv. 48. §/1/ bekezdése szerinti három, alapvetően különféle közgyűlés kötelező megtartására hívó fel bácsalmási olvasóink figyelmét. A vagyon nevesítése, a vagyon megosztása és az új alapszabály megállapítása tárgyában külön-külön kell közgyűlést összehívni és megtartani. Nyilvánvalóan garanciális okai vannak ezen eljárás rendelkezésének, mert így elegendő idejük és jogorvoslati lehetőségük van az érintetteknek a gazdasági és vagyoni viszonyaikkal kapcsolatos szabad, érett döntés meghozatalára. A vagyon nevesítését az említett törvény 3. §/5/ bekezdése szerint már meg kellett egyeztetni, pontosabban 1992. 04. 30-ig el kellett végezni. A vagyonnevesítésről hozott közgyűlési határozatot a ívólevél érdekelttel 15 napon belül írásban kellett közölni. Ezen írásbeli közlést bizonyítható módon s olyan tartalommal kellett kiküldeni, hogy az érdekelt az alapján aki juttatott tsz-üzletrész megállapításának szempontjait, és ennek következtében az összegszerűsége könnyen ellenőrizhesse.

A fenti 15 napos határidő lejártát követő további két hónapon belül lehetett szervezeti változást, kiválást kezdeményezni. Egyértelműen kimondható, hogy vagyongyűlés és átalakulást mondogó közgyűlést nem lehet egyenre, ugyanazon napon megtartani. Az esetleges vezetői, szervezési változásokat megelőző jelöltség választását csak azután lehet napirendre tűzni, hogyha a közgyűlés a kiválás miatti vagyongyűlést korábban már eldöntötte.

Azoknak a tsz-vezetőknek és vezetőségi tagoknak, akik nem intézkedtek időben a háromféle közgyűlés megtartásáról, vagy egyáltalán nem is hívják a tagság körében közgyűléseken tájékozódni, és az alakítást időben végrehajtani, számolniuk kell a cégbírósgó törvényességi intézkedéseivel. Az utóbbi körbe tartozhat a közgyűlési cégbírósgó általi összehívása, ismételt mulasztás esetén a személyre szabhatóan 100.000 Ft-ig terjedhető és ismételt cégbírósgó kiadására, végső soron a cégjegyzékből való törlése a mulasztónak.

További kérdésre válaszolva megemlíteném a fenti törvény 39 §-a, amely részletezi azt, hogy a vagyongyűlés során mi lehet az adósságok sorsa. A tsz közgyűlése kétharmados szótöbbséggel határozza meg, hogy a szövetkezet vagyontárgyai közül melyek kerülnek külön-külön s melyek csoportonként a vagyongyűlési eljárásra. Először a gazdaságilag önállóan működtethető vagyontárgyakat, vagyongyűlést kell elkülöníteni. Ezzel arra a kérdésre is válasz adható, hogy a vagyongyűlésre jogosult üzletrész-tulajdonos egyénileg vagy csoportosan üzletrésze névértékéig bármilyen tsz-tulajdonban lévő vagyontárgyat megjelölhet olyanként, mint amit ki kíván vinni.

A tsz teljes vagyonát — ide nem értve most a szántóföldet — nevesíteni kell, ezzel lényegében közös tulajdonba került a tsz vagyona, a tulajdonostárs pedig nem korlátozható a tulajdonával való rendelkezésben sem a nevesített ingóságok, sem a nevesített ingatlanok te-

kintetében. Csak a célszerű vagyongyűléssel kapcsolatban kapcsolatos, azok megállapított értékének arányában kell megosztani. A követelést, illetve a tartozást lehetőleg ahhoz a vagyontárgyhoz kell kapcsolni, amely vagyontárgy működésével kapcsolatban a követelés keletkezett, illetve a vagyontárgyra való felhasználás céljából, vagy annak működtetésével összefüggésben a tartozás létrejött. Tehát nem csak az adósságot (tartozást), hanem a követelést (kintlévőséget) is be kellene építeni az üzletrészekbe. Az utóbbit szinte mindenütt „elfelejtették”, mert növelné esetleg az üzletrész értékét. Mindehhez a tsz hitelezőinek a bejegyzése szükséges, amit még közgyűlés előtt célszerű beszerezni. Nem a tsz jelöli meg a kívülről szándékozott vagyont, hanem az üzletrész-tulajdonos dönt szabaddon. Ha többen akarják ugyanazt, akkor lehet árverezni. Nem lehet egyes értékesebb vagyontárgyakat kivonni a kiválható vagyontárgyak köréből. Nincs jogszabályi előírás arra nézve, hogy az üzletrész-tulaj-

donos hányféle egyezségi ajánlatot lenne köteles a vagyongyűlés tárgyában a közgyűlésnek tenni. Annyi elmondható, hogy egyezségi hiányában kerül sor az árverésre, ami időigényes, ezért indokolt, hogy a közgyűlés is rugalmas legyen az egyezkedéskor.

Helyesebb az a gyakorlat, amely tisztázza, nettó vagyont osztott fel az üzletrész-tulajdonosoknak. A tsz. visszatartotta több helyütt a tartozás fedezetét közgyűlési döntéssel. Az üzletrész tulajdonosa, amennyiben tag marad, akkor sem felel a saját vagyonával, munkadíjával a tsz tartozásáért. Ennél szigorúbb elbírálása annak sem lehet, aki kivál a tsz-ből. Ezért készpénzbeli anyagi felelősségről nem lehet beszélni, az üzletrész természetbeni ellenértéke csak a fedezet. Az üzletrész ellenértékének kivétel nem teszi automatikusan vállalkozóvá a tagot, így közvetlen összefüggés nincs a vagyongyűlés és a munkanélküli járadék folyósítása között. Amennyiben vállalkozást alapít az üzletrész kivívó, akkor is jogában áll neki dönteni arról, hogy főállásban, vagy kiegészítő tevékenységben végzi-e vállalkozását, és arról is dönthet, hogy egyéni vagy csoportos vállalkozásba viszi be a vagyont? A vállalkozásnak sajátos vonása, hogy lehet a vállalkozó saját cégének tulajdonosa és alkalmazottja is egyszerre. Van olyan társas vállalkozás (betéti társaság, illetve ahogyan mindenki ismeri: csendestársi vállalkozás), amelyben még a személyes közreműködés sem kötelező mindig.

Dr. Bálint Lajos

Szép versek előadója...

Ördög Emőke nevét egyre többen ismerik a városban. Nem kiváló sportoló, nem Ki mit tud? győztes, de megjelenésével, szépen előadott versekkel már számtalanszor tette meg ünnepélyesebbé az ünnepi megemlékezéseket.

Jelenleg a Tóth Kálmán Vízügyi Szakközépiskola tanulója. Már harmadik általános iskolás korában kezdte a szébb versek tolmácsolását, azóta részt vett megyei szavalóversenyen, ahol az első tíz között szerepelt.

Meghívták különböző városi ünnepségekre szavalni, legutóbb a Nyugdíjasok Világnapján szerepelt, most pedig a ka-

rácsonyi ünnepségekre készült, természetesen karácsonyi idező verssel.

Katalin volt, Mikulás jön, de a kettő között december 5-én a CSINNYA BANDA van.

Nagybaracsán a Művelődési Házban este 8-tól várjuk a szórakozni vágyókat!

1992. december 8-án kedden, 19.00 órakor a Barátok templomában

Geiger György (trombita) és Kárpáti József (orgona) hangversenye.

Belépőjegy a helyszínen váltható 100 Ft-os áron

A tenyésztéshez lélek kell

Disznóra mindig szükség lesz

Már régóta rebesgetik, hogy van a környéken egy olyan magánkezelésben lévő sertésenyésztés, amelynek híres cégek is a csodájára járnak.

Miután megtudtuk, hogy a telep egy Hercegszántó melletti tanyaán található, elindultunk a szemerkélő ősz esőben a határmenti község felé.

Kiérve a faluból azonnal feltűnt a gondosan elkerített tanya – melyet szemlátomást jelenleg is bővítenek. Az átható szag viszont, melyet a szeretéstelepek közelében észlelni lehet, ezúttal elmaradt.

A gazdát, a helybéli Nagy Pétert természetesen a helyszínen találtuk, éppen végzett az ólak tisztításával. Szívesen fogadtunk bennünket, de olyan óvrendszabályokon kellett átmenünk, melyekre egy kórház is büszke lehetne járvány idején... Cipőnkre fóliacsizmat kellett húznunk, kezünket fertőtleníttől-datban megmosnunk, majd becsületszavunkra megcsüdtünk, hogy az utóbbi időben nem jártunk olyan helyen, ahol disznót tartanak... Ezután a – mint később kiderült, cseppet sem fölösleges – procedúra után, a sötétedésre való tekintettel előbb fotókat készítettünk néhány állatról, és csak ezután faggattuk Nagy Pétert arról, hogyan jött létre ez az imponáns telep...

Péter, itt olyan állatállományt látunk, amelyet sok állami tenyésztés is szívesen mondana magának... Mikor kezdődött érdeklődni a törzstenyésztés iránt?

– Úgy hat-hét évvel ezelőtt a tsz-ben dolgoztam, ahová akkor hoztak duroc-kanokat. Nagyon megtetszettek, és érdeklődni kezdtem, hol lehetne vásárolni belőlük. A déli-alföldi állattenyésztő vállalat szakemberei adtak ehhez tanácsot.

Miért tetszik Önnek a duroc – mint fajta?

– A tenyésztésben jól kombinálódik, emeli a napi tömeggyarapodást, az értékes hús arányát. Ez főleg a dán fajta vonatkozású, amelyet az amerikai „őstípusból” hoztak létre. A valódi duroc Amerikában lett törzskönyvezve az 1880-as években, és egy új-guineai és egy helyi fajtaból hozták létre. A dánok ezt cseppverekesztették európai húsfajtákkal. Megmaradt a vörös szín, a szilárd szervezet. Sőt, a dán duroc véleményem szerint keményebb, mint az eredeti, amerikai...

Az anyai tulajdonságokat viszont maximálisan megemelték. A duroc ugyanazt tudja produkálni, mint bármelyik intenzív anyai vonal, pl. a lapály.

Térjünk vissza a kezdetekre... Mikor elhatározta, hogy tenyészteni akarja ezt a fajtát, mit kellett tennie terve megvalósításáért?

– Miután az állattenyésztő vállalatnál bejelentettem, hogy ezt akarom csinálni, az első teendő az volt, hogy a meglévő vegyes állományomat fel kellett számolnom, és az ólakat megfelelőképpen átalakítva, lefertőtlenítve 90 napig(!) üresen kellett hagynom. Ezt Dr. Lehotay Gábor megyei állatorvos ellenőrizte személyesen.

Ezután állattenyésztő szakemberek szemlét tartottak, és engedélyezték a törzsalomány beállítását.

Hol szerezte be az állatokat?

– Nem ment egyszerűen... Kilencc kocsával és egy kannel akartam indulni. Azokban az időkben a te-

nyésztőüzemek a duroc fajtát egyszerűen nem akarták kiadni a kezükből... A kocákért olyan irreális árat kértek, hogy az riasztó volt. A cél az volt, hogy ne jöhessen létre új tenyésztés, magyarán konkurencia. Akkoriban egy tenyészkanra hónapokat kellett várni, olyan nagy volt az igény. Visszatérve a kocák árához... Egy hatvan kilós sülődért 32.000 forintot kértek. Az idő tájt egy hízó 4500 forintba került... Az egyik gazdaságnál, amikor letettem az öt koca árát, 150.000 forintot, azt mondták, ez csak vicc volt, nem kívánnak eladni.

Hogy sikerült ennek ellenére állományhoz jutni?

– Jött egy szerencsés véletlen. Szentlőrincen cseh szlovák importból kerültek sertések. Ez egy lerobbanófélben lévő gazdaság volt, és onnan tudtam vásárolni kilenc darab kocasülődöt. Ha nem hozom el őket, mentek volna vágóba...

Kant olcsón lehetett kapni. Hódmezővásárhelyről hoztunk egy kitűnő amerikai vérvonalú példányt. Így kezdődött...

Hogyan állapították meg, hogy az állomány megfelel-e a törzstenyésztés feltételeinek?

– Nagyon szigorúak a vizsgálatok. Rendszeres vérvételre van szükség, állandó egészségügyi vizsgálatra. Mikor a kocák megellették, minden alomból fel kellett vinni egyet Kecskemétre, ahol elkülnívté, laboratóriumi körülmények között vizsgálták őket egészen 103 kilós korukig. Ekkor levágták őket, és minden tényezőt – almonként – papírra fektettek. A takarmány-felhasználást, a hús-, a fehéráruarányt, a csontos hús arányát stb.

Ennek a vizsgálatnak az eredményétől függ, hogy kapunk-e az anyakocák után állami támogatást. Ez csak a kiváló minősítés után jár.

Milyen volt a vizsgálat eredménye az Ön esetében?

– Jó. Az én állományomban jelenleg is 50% az értékes húsarány. Egy átlagos kommersz hizósértés

A jövő sztárfajtája a Pietrin. Egy deka szalonna nincs rajta!

esetében ez a legnagyobb jóindulat mellett sem több 39%-nál...

Tehát a kedvező minősítés után megkaptam a törzstenyésztő jelölést. Ezután már megvolt a kanforgalmazási jogom. Akkor még volt állami dotáció is, ami azt jelentette, hogy egy 6000 forintért eladott kan után kb. 12.000 forint ütötte a tenyésztő markát... Ez azóta megszűnt – ezzel el lett rontva minden... Többen meg is buktak emiatt.

És az Ön kedvét nem vette el a dotáció megvonása?

– Péter, itt nagyon sok jószág van. Hányan foglalkoznak velük?

– Édesapám és én. Magam a munka nehezebb részét, az etetést, tisztítást, ő pedig a takarmánykeverést, adagolást és az adminisztrációt végzi. Ez utóbbi nagyon nagy munka, hiszen a legkisebb malacnak is katonja van, feltüntetve rajta a származási vonal, a súlygyarapodás, a takarmányozás stb. Ehhez a nyilvántartáshoz hamarosan indokolt lesz számítógépet használni. És ez nem flancolás, a jó-

Ramzesz, az ország egy legjobb Duroc apaállata

– Én a megszállottja vagyok ennek a munkának. És voltak olyan sikerélményeim, amik megerősítettek abban, hogy a tenyésztést igenis csinálni kell... Egy ízben dr. Radnóczy László (a szakmában ő az „isten”) meglátta az állományomat, és szerénytelenség nélkül mondhatta, hogy az OMÉK nemzeti közeli bemutatóján. Három tenyészkanat vittem föl. Ezek 170 naposak voltak, és a legkisebb is volt 120 kg. Bronzérmet kaptam, és szerénytelenség nélkül mondhatom, mindenki tátotta a száját, mikor meglátta őket... Külön érdekesség, hogy az a szentlőrinci gazdaság is részt vett a kiállításon, amelytől én az első anyakocáimat is vettem. Ahogy már mondtam is, ezeket selejtként adták el, ha nem hozom el őket, másnap mentek volna a vágóhídra. Nos, ez a gazdaság a legkiválóbb állatnak az utódával az OMÉK-on csak oklevelet kapott... (Ezt egyébként minden résztvevő megkapja.)

Mondja, miben áll az Ön titka? Hogy tud egy selejtesnek minősített állományból érmes utódokat kihozni?

– Nincs ebben semmi különös... Meggyőződésem, hogy a disznóhoz lélek, fokozott törődés kell. Ez hiányzik a gazdaságokban. A szentlőrinci agrónómus is megkérdezte: „Péter, ezt hogy csinálta?” Azt feleltem neki, hogy egyénileg foglalkozunk az összes malaccal, még a takarmányozás szintjén is. Megadtunk nekik mindent.

Mennyiért lehet megkapni öntől egy tenyészállatot?

– Feleannyiért, mint a gazdaságokban... Nálam egy 80–100 kg között kan 14.000 forint. Eddig kb. 150 darabot adtam el, ebből mindössze egy reklamáció volt. Egy garai gazdálkodó jött vissza, hogy nem vált be a kan. Azt mondtam neki, válassza ki a legszebbet a meglévők közül, nem kell érte fizetni semmit, és nála maradhat az előző is. Nálam ugyanis, ha egy disznó kilép a kerítésen kívülre, már nem jöhet vissza.

Milyen tanácsot tud adni azoknak a gazdáknak, akik a jövőben is foglalkozni kívánnak hízalással?

– Tudom, hogy sokan abbahagyták a „disznóaszt” a csekély jövedelem miatt. Még a jelenlegi kedvező felvásárlási árban sem bíznak, hiszen ki tudja, mi lesz jövőre? Én biztos vagyok abban, hogy a disznó mindig kelleni fog, és előbb-utóbb a feldolgozók a minőségi árut keményen meg fogják fizetni. Aki teheti, szerezzen be törzskönyvezett állatokat, mert ez hamarosan követelmény lesz. Bealkonyul a zugkanoknak. Szívesen álllok minden érdeklődő rendelkezésére itt, Hercegszántón.

Mennyiért lehet megkapni öntől egy tenyészállatot?

– Feleannyiért, mint a gazdaságokban... Nálam egy 80–100 kg között kan 14.000 forint. Eddig kb. 150 darabot adtam el, ebből mindössze egy reklamáció volt. Egy garai gazdálkodó jött vissza, hogy nem vált be a kan. Azt mondtam neki, válassza ki a legszebbet a meglévők közül, nem kell érte fizetni semmit, és nála maradhat az előző is. Nálam ugyanis, ha egy disznó kilép a kerítésen kívülre, már nem jöhet vissza.

Milyen tanácsot tud adni azoknak a gazdáknak, akik a jövőben is foglalkozni kívánnak hízalással?

– Tudom, hogy sokan abbahagyták a „disznóaszt” a csekély jövedelem miatt. Még a jelenlegi kedvező felvásárlási árban sem bíznak, hiszen ki tudja, mi lesz jövőre? Én biztos vagyok abban, hogy a disznó mindig kelleni fog, és előbb-utóbb a feldolgozók a minőségi árut keményen meg fogják fizetni. Aki teheti, szerezzen be törzskönyvezett állatokat, mert ez hamarosan követelmény lesz. Bealkonyul a zugkanoknak. Szívesen álllok minden érdeklődő rendelkezésére itt, Hercegszántón.

– D. –

Munkanélküli a százszoros véradó

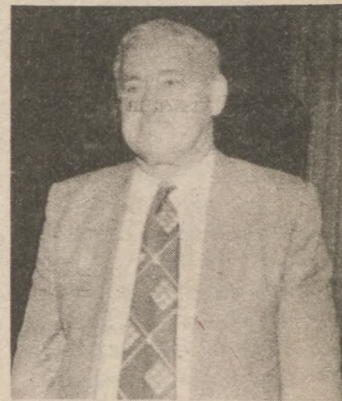
A véradók megemlékező ünnepségén a kitüntetettek között olvasták Horváth József nagybaracscai lakos nevét.

A padsorokból ősz hajjú, idősek látszó férfi indult az emelvény felé, hogy átvegye a százszoros véradásért járó kitüntetést. Idősek látszott, pedig még nem töltötte be az 56. évét. Jövőre lenne 40 éves munkaviszonya, ha tavaly augusztusban nem vált volna munkanélkülivé. Azóta 7100 Ft segélyből él feleségével, aki háztartásbeli, és sehonnán nem kap jövedelmet. Talán ezek a gondolatok jártak az eszében, amikor átvette a kitüntetését.

Háta kissé hajlott, mert a gerince elmeszesedett. Hétszer műtötték, s bár kérte, de nem szálalékolták le. Harminc év óta rendszeres véradó. Idáig mintegy 20 liter vért adott a rászorulóknak.

Egyszer egy vaskúti ember karambolozott, akinek a szív-műtétéhez közvetlenül adott vért. Néhány hét múlva köszönő levelet kapott az illetőtől, akit az ő vére mentett meg.

Valamikor az Országos Műemlékfelügyelőség bajai intézményének dolgozott, ahol munkaerő-leépítés miatt vált munkanélkülivé. Horváth József ki-

tudja, hány ember életét mentette meg vérelével önzetlenül, emberszeretettel.

Talán nem volna érdemtelen, ha az emberszeretet hozzá is bekapogtatna, ha másban nem, az általa kért leszállékolásban.

Sz. F.

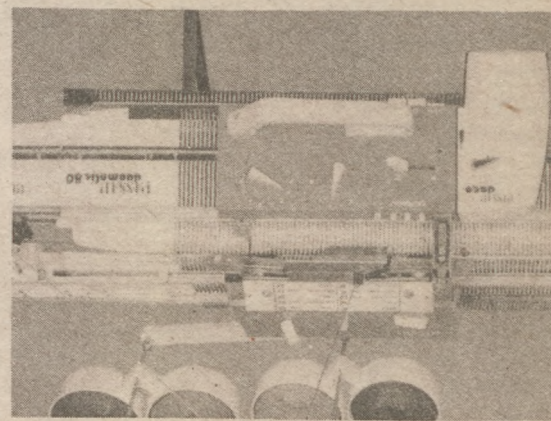
**10-50%-os
ÁRENGEDMÉNY**

csak Karácsonyig, a
MINI TINI-ben.
Plactéri üzletsoron.

UNIVERSAL 12/120-as
motoros és új lyukkártyás
PPFAFF
MOTORIZÁLT KÖTŐGÉP
sürgősen eladó, megegyezés szerinti áron.

Érdeklődni:

7.⁰⁰ óra után a 79/22-993 telefonon
reggel 8.³⁰ óráig.

Látásjavító szemtorna
tanfolyam indul
december 7-én
18 órakor
Az Újvárosi ÁMK-ban.

Vezeti:
Solymos Éva

A
legdrágább
soványnak
még nagyon sok
boldog névnapot kíván

Dóri

Ismét lapáton egy orvos (III. rész)

"Anyagi okok soha nem befolyásoltak bennünket..."

Legutóbbi számunkban még úgy tudtuk, a Bajai Kórház szülészeti - nőgyógyászati osztályának vezetője, Dr. Tóth Kálmán nem óhajt szóba állni velünk. Mivel mindenképp szükségesnek véltük, hogy az osztály képviselőjében valaki véleményét nyilvánítsa az eddig általunk közöltekkel kapcsolatban, telefonon kértük dr. Csanyik Antal főorvos urat, teremtse lehetőséget a beszélgetésre, akitől erre ígéretet kaptunk, de jelezte, hogy csakis kollektíven hajlandók tárgyalni a témában.

Újabb telefonbeszélgetés során — konkrét időpontegyeztetés miatt — Csanyik úr meglepetésünkre közölte, hogy főnöke, dr. Tóth is részt szeretne venni a beszélgetésben, melynek időpontját múlt hét péntekének 13 órájára tettük, közös megegyezéssel.

A megbeszélés időben pontosan megjelentem, de újabb meglepetés ért, dr. Csanyik közölte, hogy ő és kollégái ígéretükhöz híven mind együtt vannak, de Tóth doktor üzent, miszerint „csak négy szemközti óhajt beszélni velem, de majd ő telefonál, hogy mikor!”

Most ragadom meg az alkalmat arra, hogy felkérjem dr. Tóth Kálmánt, amennyiben úgy érzi, van olyan közlendője, ami Baja város és vonzáskörzetének lakosaira tartozna, úgy azt írásban szíveskedjék szerkesztőségünk címére postai úton (ajánlival) eljuttatni. Köszönjük!

Ugyan dr. Nagymihály onkológus adjunktussal kapcsolatban kezdődött pár hete cikksorozatunk, mára sajnos az ügy kinötte magát, és számtalan beteg megkeresésének tudhatóan általában véve a szülészeti-nőgyógyászati osztállyal kapcsolatos — legtöbb esetben felhíborított panaszokkal tarkított — kérdések merültek fel.

Nehéz helyzetben voltam a riport készítése alatt, mivel nem egy személyre szóló kérdést kellett kerülnöm indiszkrét mivolta miatt, az összes osztályos orvos jelenlétének köszönhetően. Ezekre — amennyiben az érintettek lehetőséget adnak rá — az elkövetkező időkben kerítünk lehetőséget.

A másik nehézséget — mivel dr. Tóth nélkül csonka volt a csapat — a bizonyos esetekben legkompatensebb személy hiánya okozta, úgy a kérdések feltevésében, mint azok megválaszolásában.

Két órás, magnókazettára felvett anyagot nincs lehetőségünk szó szerint idézni, de töreksem az elhangzottak lényegileg hűségese leírására.

A szülészeti osztály társalgójában, mintegy kerekasztal beszélgetés formájában találkoztam az osztály orvosával. A szót általában dr. Csanyik Antal, dr. Küttel Péter és dr. Mátrai Tibor vitte a megjelent 8-10 személy közül, de ritkán a többiek is véleményt nyilvánítottak.

— **Elsősorban az érdekel, igaz-e az, amit eddig leírtunk, valóban ki van tiltva dr. Nagymihály az osztályokról, és ha igen, ennek milyen okai vannak a szülészeti-nőgyógyászati osztály orvosai szerint?**

Dr. Csanyik — Általában minden egészségügyi intézményben vannak szakirodalmi elvárások szerinti, valamint helyi szokások is. Ha valaki idejön hozzánk, nyilván találkozik

olyannal, amit itt másként csinálnak, mint az előző munkahelyén. Az igazság az, hogy mi szeretnénk nyugodtan, mindenkiel kiegyensúlyozottan, békésen élni és dolgozni. Az, hogy egy páciensnek ki szimpatikus, ki nem, embere válogatja. Én 27 éve dolgozom itt, olyan is előfordult, hogy 20 évvel ezelőtt én voltam szimpatikus egy betegnek, ugyanennek ma egy másik kolléga az, és ez így természetes. Ez a gárda, meg részben akik elmentek tőlünk, tett elég sokat Bajáért, és el lehet, hogy talán mi is szeretjük ezt a várost. Nem értem, ha bárkinek valamilyen problémája van, miért nem hozzánk fordul (miért a sajtóhoz — a szerző), mert bármikor elérhetőek vagyunk éjjel és nappal is.

Ami konkrétan Nagymihály kollégát illeti, Önnek van egy nagy hátránya, hogy nem látta azt a papírt, amit az igazgató úrnak adtunk át, és amit még most sem tudom, hányan írtunk alá, de az összes kolléga véleményét tükrözi, szépen pontokba szedve.

Ebben semmi olyan nincs, ami miatt ekkora port felverő ügyet kellett volna keríteni. Nem fair ez az egész, és ezért nem is szívesen szólok ezzel kapcsolatban. Javasolom, kérje el az igazgatótól az írásunkat, és akár tételesen válaszoljunk Önnek.

— **Nagymihály doktor említette, hogy véleménye szerint nem az összes szülés orvosnak, hanem dr. Tóthnak és közvetlen kiküldésnek van kifogása személyével kapcsolatban...**

Dr. Mátrai — István nagyon jól képzett, olvasott szakember, akinek az alkalmazkodóképessége zavar. Sokszor szóba került közöttünk, hogyan lehet a kapcsolat felhőtlen, de nagyon nehezen meggyőzhető ebben. Amit a fejébe vesz, megpróbálja véghezvinni mindenáron... nem szakmai jellegű dolgokról van szó! Ha egyszer eljött egy megyei kórházból (Győről — a szerző) Bajára, tudomásul kellene vennie, hogy az anyagi- és eszköz-feltételek nem annyira adottak. Valahogy be kéne illeszkednie, és nem mindenáron egyénileg erőltetni dolgokat. Én sokszor próbáltam meggyőzni, hogy csak az ő alkalmazkodásán múlik, hogy biztosítva legyen a jövője.

Dr. Küttel — Mi nem azt kértük, hogy ne dolgozzon Nagymihály doktor az osztályunkon, hanem azt, hogy bizonyos dolgokon változtatva, jó kontaktust kialakítva, csináljuk együtt tovább... ez le van írva a papíron... mi nem akartuk, hogy eltűnjék, mert miért is zavarna bennünket.

Dr. Csanyik — A beadott papír szerint, a jelenlegi hozzáállás mellett nem kívánatos a személye, de ez nem azt jelenti, hogy kompromisszumos megoldást ne tudunk volna találni.

— **Doktor Urak! Nem él ezen az osztályon (is) esetleg kenyérharc? Én úgy tudom, ebben az esetben is az a fránya pénz elsősorban a dolgok mozgatója, de szakmai jellegű féltékenységek is közrejátszanak a kialakult helyzettel kapcsolatban.**

Valami okuk mégiscsak kell, hogy legyen azoknak a betegeknek, akik orvost változtatnak — mégha dilettánsok is? Esetleg egy jobb képességű kivülről elpécálja a pácienseket?

Dr. Küttel — A betegmozgás kétirányú — van amelyik jön, van amelyik megy... de anyagi okok, soha nem befolyásoltak bennünket ellátási szempontból.

Dr. Mátrai — Aki szülészkedik — lévén szoros kontakttal kell hogy legyen betegével —, és nem tud megélni, annak feltétlen pályát kellene változtatnia.

Dr. Csanyik — Nem dicsekvésként mondom, de van már közöttünk olyan is, akinek inkább kéne a békesség, nyugalom, mint az, hogy akár szombat-vasárnap is folyamatosan készenlétben, állandóan berohangáljunk a kórházba.

Dr. Mátrai — Szó sincs arról, hogy szakmailag féltékenyek lennénk, vagy a betegetek sajnálnánk tőle.

Dr. Kovács — Többünknek van magánrendelése, de nem vettük észre, hogy mióta dr. Nagymihály itt van, csökkent volna a betegek száma, sőt...

Dr. Csanyik — Maga szerint a beteget csak a pénz befolyásolja? Nem amiatt elégedetlen esetleg, hogy a felírt gyógyszer nem fejtette ki várt hatását, és emiatt megy el másik orvoshoz?

— **Nem csak a pénz motiváló szerepe gondoltam, hanem arra, ha egy beteg emberileg tökéletesen meg van elégedve kezelőjével, nem valószínű, hogy elhagyja kizárólag anyagi okok miatt. Valamit csak-csak jelent, hogy Nagymihály doktor általános népszerűségnek örvend annak ellenére, hogy Önök szerint nem szakmai, hanem emberi tényezők miatt van kifogásolni való személyével kapcsolatban?**

Kórus — Mi örülünk neki, hogy népszerű, hisz értelmes ember, senkinek nincs akkor beteglátási lehetősége, mint önéi és felettesének, dr. Szilágyi főorvosnak. Az egész lakosság az ő osztályukon fut keresztül.

Dr. Mátrai — Ezen az osztályon nem lehet anarchiát csinálni, a szülések zöme éjjel történik, ezért fontos, hogy minden orvos bejelentse tevékenységi szándékát a pillanatnyi vezetőnek.

Dr. Küttel — Ha én vagyok az ügyelvezető, én felelek mindenért, ami az osztályon történik, ezért fontos, hogy mindenki — így dr. Nagymihály is — közölje milyen vizsgálatot, műtétet áll szándékában elvégezni az adott időben.

— dr. Csanyik: Például egy konkrétum, amit a papíron kifogásoltunk: az, hogy egy olyan vizsgálatra, amit itt nálunk Wallacher főorvos írék a kórszövetten meg a citológán el tudnak végezni, miért küldi el ő — **A GYEREK** — Győrbe a beteget. Mivel jövőre esetfinanszírozás lesz, fontos lenne, hogy a betegek hozzánk kerüljenek Bajára. Mi van ebben ellenségeskedés?

— **Én el tudom képzelni, hogy a betegek érdeke motiválja az adjunktust akkor, amikor Győrbe küldi őket, mivel jól ismeri az otthont — esetleg megbízhatóbb — lehetőségek. Nem tudom, van-e erre joga, vagy etikátlan-e az a lépése?**

Dr. Küttel — Ugyan a joga megvan, de az érdekünk az, hogy minél több beteget láthassunk el, így minél több pénzt kapjunk — nem mi, orvosok — hanem a kórház.

Dr. Csanyik — Bizalmatlanok lettünk, mert nem gondoltuk, hogy ebből a jelentéktelen dologból, ekkora ügy lesz.

— **Megkérdézném, igaz-e az, hogy bizonyos vezetői terror él ezen az osztályon, hogy bizonyos személyek privilégiumokat élveznek másokkal szemben, és hogy bizonyos kollégák — hosszú évekre visszamenően — éppen ennek a jelenségnek köszönhetően kényeszerültek szép számmal távozni az osztályról.**

Dr. Küttel — Mindannyian kezeltünk egészségügyi dolgozókat, szülnek nálunk is.

Dr. Szuha — Nem hinném, hogy bárki is elölrít élvezne csak a munkában eltöltött idő, és a tudás az, ami számít. Mindig az dönt, aki legjobban tudja a választ. Akármit elrontunk, nem csak mi, fiatalok tartozunk felelősséggel, hanem a feletünk álló szakorvosok is. Sőt...

Dr. Csanyik — A volt kollégáink, mind egytől egyig, önszántukból, barátságosan, békességben távoztak, ki ilyen, ki olyan okból, nem volt jellemző a torzsalkodás. Lehet, hogy szeretnék egyesek megbontani kollektívánkat, de az osztályunk akkor is egységes.

Dr. Mátrai — A szakmai nap biztosítása a nőgyógyászati színtertartásra megfelel, de semmi köze a szülészethez. Én sem megyek el egy kisebb osztályra, ha továbbképezni akarom magamat, hanem elmegyek — mondjuk — egy klinikára. Az egész kérdés az István alkalmazkodóképességén bukott meg. Ahogy én tudtam alkalmazkodni az itt lévő elvárásokhoz, úgy ő is tudott volna.

— **Ez utóbbi mit jelent? A kihez való alkalmazkodás készségét jelenti?**

Dr. Mátrai — A kollégákhoz... az összes kollégához.

— **Lakossági visszajelzés, hogy az emberek bizalmatlanok, félnék az Önök osztályától.**

Dr. Csanyik — Van egy panaszláda, ahová egy kérdőívben bárki jelezheti név nélkül az igazgató felé, amennyiben valamilyen problémája van... az utolsó negyven darab nyomtatvány egyetlen kifogást sem tartalmaz osztályunkra. Lehet, hogy Önöknél megjelent egy-két beteg panasszal, de el tudom képzelni, hogy jövő héten 25 hívástól „izzanak” a telefonvonalak, akik dicsérnek bennünket agyba-főbe. Tehát ezért vagyunk bizalmatlanok, mert nem tudjuk, hogy a háttérben milyen erők működnek?

— **Csanyik Úr! Nagyon meglepődne, ha az itt lévő orvosok közül négy szemközti beszélgetés során merőben eltérő dolgokat állítana bárki is?**

Dr. Csanyik — Önnek jogában áll megkeresni bárkit, és az orvosoknak is jogukban áll nyilatkozni... ne kívánjon olyanról véleményt, ami el sem hangzott.

— **Végezetül; amennyiben Nagymihály doktorral kapcsolatban Önöknek emberi kifogásaik vannak — annak ellenére, hogy kollektívan elismerik szakmai erőit — elképzelhető-e, ugyan ilyen alapon kifogásuk főnökükkel, dr. Tóth úrral kapcsolatban is?**

— dr. Csanyik: Kollektívan semmi esetre sem, egyénileg meg elmondják majd azok, akiket esetleg erről kérdez...

Továbbra is várjuk tisztelt olvasóink észrevételeit, telefonhívásait a fenti tárgy körben.

— Mijo —

Kellemesen csalódtam

Kórházba — tegyük szívünkre a kezünket — nem szívesen járunk. Kivéve talán azokat, akik ott dolgoznak, akármilyen beosztásban — ám ez sem biztos. Lehet több variáció is találni, de két esetben valószínű, hogy azért elmegyünk; a rosszabbik, amikor betegségeinkre keresünk gyógyírt az intézmény falai között, a másik pedig az, ha látogatóként tessük tiszteletünket. Azért nem jobbik esetnek említem ez utóbbit, mert ez is nézőpont kérdése, hiszen, ha elég közeli a hozzátartozónk (gyerekekünk, apánk, anyánk), máris más megvilágítású a kép.

Itt valójában a körképre kell gondolnunk, melynek skálája olyan széles, hogy sokszor az orvosok sem találják el az igazit, legnagyobb igyekeztük ellenére sem. Ezen a kalviatúrán játszani pedig akár végzetes is lehet.

Nagyjából ezek a gondolatok kavargtak a fejemben, amikor fiamat vakbélgyanúval a bajai Kórház sebészetiére vittük. Sajnos, a gyanú beigazolódtott, és másnap már a műtétet is elvégezték. Némi fenntartással voltam ugyan a hellyel kapcsolatban, hiszen a köztudatban nem örvend a legjobb hírnevnek. Voltak, akik azzal vigasztaltak, hogy ilyen jellegű beavatkozást már a portás is meg tud csinálni, de a szülői féltést, aggodalmat, semmilyen nyugtató szó nem tudta kitörölni belőlem.

Természetesen naponta látogattuk a 303-as kórtermet, ahol akaratlanul beleszórtunk egy olyan idillbe, minek eredménye lett ez az írás. A hat ágy mindegyikében feküdtek, négy felnőtt már lábadozott. Ott volt még Tamás a bajai kisegítő iskolából, akinek szintén a vakbélét vették ki. Amikor megtudtuk róla, hogy kecskeméti szülei nem törődnek vele, neki is vittünk húslevest, üdítőt. Azokat a hálás, tágrányított szemeket — azt hiszem — soha nem fogom elfelejteni. Meglátogatták ÖT tanárnoje és osztálytársai, leírhatatlannak látszott sugárzó öröme. Nem mutatta ki fájdalomait, elrejtette azokat mosolya mögé.

A felnőttek felváltva vigyáztak a két gyerekre; segítettek felkelni, kimenni neki, törölgették, borogatták kiszáradt testüket, míg nem volt szabad inniuk. Profi betegek lévén, praktikus tanácsokat adtak, és olyan hangulatot, felszabadult légkört teremtettek a szobában, hogy időnként szinte elfeledhették, hol is vannak, és csak akkor eszméltek rá a valóságra, amikor a varrat figyelmeztetett a nevetés befejeztére.

A csengődi bácsi, Fenyvesi János felsőszevitváni nyugdíjas, Simon Tivadar Katymárról és Kalmár Miklós a bajai rendőr, akiknek ez köszönhető. De köszönet illeti az ápolónőket és orvosokat is, mert az ő munkájuk megelőzte mindezt.

Azt azért még el kell mondanom: csalódtam a bajai Kórházban! Méghozzá kellemesen...

Somogyi Gábor

Segítettek rajtam...

Olvasói levél

Köszönetet szeretnék mondani azoknak, akik három héten keresztül segítettek rajtam.

Hatvanárom éves, nyugdíjas asszony vagyok, Szegeden élek. Rokonlátogatásban voltam Baján, és szombaton lementem a piacra. Nézéledés közben leejtettem a táskámat, és ahogy lehajoltam érte, egy fiatalember nekemjött. Szerencsére nem történt bajom sem nekem, sem neki, de a szemüvegem leesett, és rípiyára tört. Én bizony el-sírtam magam, mert szemüveg nélkül sajnos alig látok, tartalék pedig nem volt nálam. A fiatalember nagyon udvariasan fel-segített, és vigasztalt. Azt mondta, elvisz egy látszerész-hez, aki talán tud segíteni.

Ezúton köszönöm neki, hogy elkísért, és köszönetet szeretnék mondani Cserba Györgynek is, aki az üzletében segített egy olcsó keretet kiválasztani, és arra való tekintettel, hogy vakoskodva az utcán nem me-rek közlekedni, egy órán belül elkészítette a szemüveget. Nagyon jó érzés volt azt tapasztal-ni, hogy megértik a problémámat, és más munkát félreté-ve, foglalkoznak velem.

Kérem a szerkesztő urat, so-raimait jelentesse meg, hogy há-lamat ilyen módon ki tudjam fej-zeni.

Tisztelettel:

Özv.
Kovács Györgyné
nyugdíjas

A Skála áruház divatosztályán

huzat nélküli szívacs ágybetét

3.360 Ft-ért

reklámáron kapható!

Baja, Marx tér 4.

Előre bejelentett gyújtogatás

(Folytatás a címlapról)

Megátalkodottságában minden módon akadályozni igyekezett a házigazdát az oltásban, aki — mivel a poroltók kifogytak — vödörszám hordta a vizet a tűz fészkeire.

A hetvenéves ember egy villáskulcsal készült lesújtani az autószerelőre, aki éppen a gázpalackokat hozta ki a veszélyes zónából, és elhelyezte őket a folyosón. Alig tudott kitérni az ütés elől, előlke a kakaskodó öreget.

De ez nem bizonyult elégnek! Mire a következő forduló vizet behozta, rémülten észlelte, hogy az önmagából végképp kivetkőzött öregúr megnyitotta a pb palackokat, melyekből **sisteregve ömlött a gáz!** Szerencsére időben sikerült elzárni a csapot. Ezek után nem csodálható, hogy a felelőtlen gyújtogatót meglehetősen erélyesen távolította el a veszélyes körzetből.

Ebben segítségére volt az időközben befutó körzeti megbízott is. A mentők is megérkeztek, akik elszállították az anyóstit, akinél az izgalom hatására szívpanaszok jelentkeztek, füstmérgezéssel tetézte. Kórházba került az események okozója is, aki a gázolaj szétlőcsolása közben másod-, illetve,

harmadfokú sérüléseket szenvedett.

Az utolsóként érkező tűzoltók csak a veszélyhelyzet elmúlását tudták megállapítani.

A fenti előzmények után látogattunk el Garára, hogy afelelől érdeklődjünk, mik voltak ennek a rendkívüli esetnek az előzményei. A főutcán lévő, takarosan rendben tartott házban kívülről semmilyen jel nem utalt a rendkívüli esetre, de odabenn lesújtó látvány fogadott bennünket — ezt mellélkelt fotóink is tanúsítják. A házigazda az előzményekről a következőket mondta:

— Úgy hat évvel ezelőtt az anyósom még Vámos Józsefnél, az élettársánál lakott. Mi éppen akkoriban alakítottuk ki jelenlegi otthonunkat. Egy ízben a feleségem panaszkodott, hogy az anyját V.J. rendszeresen terrorizálja, valahogy segítenünk kéne az asszonynak. El is mentünk a házhoz, és azt tapasztaltuk, hogy az öreg az anyósomat bezárta egy szobába, étlen-szomjan. Ekkor összeszedtük a legszükségesebb holmiját, és elhoztuk magunkkal, hiszen tudtuk, hogy beteges, szívpanaszai is vannak. Ott lakott nálunk, persze az élettársa dúlt-fült... Volt olyan eset, mikor be-

dobta a kerítésünkön az anyós kabátját, amit ollóval össze-vissza vagdosott... Közben folyt az építkezés, és mivel anyósom nálunk volt, kialakítottunk számára egy takaros lakrészt.

Egyszer csak azt látom, hogy a két öreg az utcán beszélget... Erre többször is sor került. Egy idő után elkezdődtek a célozgatások: hadd költözzön ide a Józsi bácsi... Én már akkor megmondtam, nem hiányszik a cirkusz, a veszekedés. Addig ment a dolog — az öreg is égre-földre esküdözött, hogy megváltozik —, míg beleegyeztünk, hogy odaköltözzön. Egy jó darabig semmi baj nem volt, de kb. egy fél éve minden kezdődött előlről.

Az élettárs torzsalkodásai megkeserítették a család életét. Én reggeltől estig dolgozom, és belépve a lakásba nemegyszer találtam kisírt szemmel anyát és lányát. Múlt héten szerdán betelt a pohár, és egy bajai ügyvéd jelenlétében kitért Vámos Józsefet, költözzön el mielőbb... Ekkor hangzott el — tanúk előtt — a kijelentés: **„Nem megyek, inkább magamra gyújtom a házat!”**

— Önök ezt komolyan vették, vagy csak afféle fenyegetőzésnek?

— Nem is tudom... Mindenre bennem megszólalt a ki-sördög, és délután elmentem a helyi körzeti megbízotthoz, és elmondtam neki a dolgot. Ő készségesen megígérte, hogy másnap elbeszélget az öreggel. Amint Önök is tudják, erre nem került sor, mert Vámos már éjszaka beváltotta a fenyegetését.

Isteni szerencse, hogy feleségem már akkor este szót az anyjának, hogy jöjjön át a mi lakrészünkre aludni, ne tegye ki magát a további veszekedésnek. Ha ottmarad éjszakára az öreggel, lehet, hogy nem marad életben... Így is súlyos állapotban fekszik a kórházban a szíve miatt, és a füstmérgezés sem vált javára.

— Úgy látjuk, nagyon szépen ki volt alakítva a házban az a része, ahol anyósáék laktak. Mi lehetett Vámos József elégedetlenségének az oka?

— Még külön fürdőszobát is csináltam nekik, a lakás központi fűtéses... Szerintem az öreg kötözködő természete volt a legnagyobb gond és az ital. Mert bizony rendszeresen italozott...

— Mi lesz, ha véget ér a kórházi kezelés? Visszafogadják?

— Uram, Ön viccel! Miért fogadják vissza? Hogy még

A tűztől kipattogtak az üvegek is...

egyszer ránk gyújtsa a házunkat, hogy rettegésben éljünk? Ide nem engedjük többet, van családja, bajlódjanak vele azok... Mi mindent megpróbáltunk elnézni neki, de

nyilvánvalóvá vált, hogy — tisztos kora ellenére — összeférhetetlen és veszélyes emberről van szó.

— d —

Mikulás éjjelén

A gépek egész éjjel bombáztak. Több hullámban jöttek, ahogy elhalt az első robbanások hangja, az el-lenkező oldalról már jött is a második vonal. Morajlott a felhők között saját hangjuk, a földre hullott bombák villanásai néha megvilágították sötét árnyékukat, merev szárnyukat...

A tompa buffanások kilométerekkel arrébb is megrezgették a még megmaradt ablakokat. A pincében, ahová már hetek óta leszórt a városka pár ittmaradt családja, megcsörrentek a poharak, a víz rezgett a kancsóban. Néha finom vakolatpor hullott a sápadt arcokra, finoman, mintha bolha mászna bőrön... Próbálták számolni a robbanásokat, így következtetve ki a támadás végét.

Füledt, nyirkos meleg volt a pincében, valaha egy nagy cég raktára volt, most negyvenhat ember menedéke, vagy netán kriptája, ki tudja? Mindenütt matracok és pokrócok, két gyertya ég, és a pisiláló lánglobbanások még kísértetiesebbé teszik az amúgy is meggyötört, fáradt arcokat... Az idősebbek imádkoznak — hallani a monoton mormogást, néha megcsillan a rózsafűzér egy-egy szemé, ahogy a vékony, sárgás ujjak morzsolgatják. Ajtók, ablakok beszögelve, elöttük homokszákok, csak a szellőzők huzata lebbenti meg néha a ványadt gyertyalángot. Még van erejük, vizük, és még a ládák alján van krumpli...

Összefolyik éjjel és nappal, csak a gyertyák fogyásából következtetnek az időre, óra nem maradt senkinél. Petróleumfűző kettő is van, állandóan fő a krumpli és a tea,

hogy mindenkinek jusson. Már réggen elfogytak a zsírosfazekakból a tartalékok, kezd unalmas lenni minden — már lassan az ilyen élet is... Hogy mire várnak? Mindenki másra! Egyet nagyon szeretnének: csak ennek legyen már vége, és felme-hessenek a napvilágra!

A gyerekeket már akkor elvitték délre, amikor megtudták, mire számíthatnak. Három maradt csak itt, egy négyéves és két tízen felüli. A kislány volt a legkisebb és a legvidámabb az egész menekült-seregben, ő volt az, aki néha átbillentette az egész társaságot a legletargikusabb időkben váratlan nevetésével vagy bemozdásával. Ma nem volt formában, csak ült a pokrócon és a babáját ölelte, néha elbóbiskolt...

A negyedik gyertya elégséneke idejére tüzes volt homloka, izzadt kis testét lázgyörcsök dobálták. Riadt arcok hajlottak föléje, az asszonyok felváltva cserélték törzsén a hideg vizes borogatást, de a láz nem akart szünni! Már jó idő eltelt, amikor apja hirtelen felállt, és az ajtó előtti zsákokat kezdte félredobálni. Nem szólt rá senki, lassan segíteni kezdtek neki. — Kimegyek, szerzek gyógyszert, valahol csak találók! — mondta merengve, és arra gondolt, hátha maradt még valami a szomszéd utcai gyógyszerládából, esetleg valahol máshol talál valamit, az egész városban keresgélhet. Az már nem jutott eszébe, hogy a bombák mit hagytak meg, mert réggen volt odafenn...

Megyünk mindhárom — mondta az asszony, és már csomagolta is a gyereket meg a vizespalackot, sapkát, kabátot, hátizsákokat. — Nem

hagyhatlak, haljunk meg inkább mindhárom, mint beleőrüljek a várakozásba! — Páran bólintottak, és nem is akarták megakadályozni őket. Eltartott egy darabig, amíg a sok odahullott törmelékelt eldobálták, és végre féltreolhatták a nehéz betonajtót, hogy kiférjenek...

A friss levegő belehasított a tüdejükbe, meg kellett állniuk — szinte fájt a lélegzetrétegek. Eppen alkonyodott, a lemenő nap fényét az égő házak még pirosabbá tették. A feleség borzadva markolt férje karjába, annyira megrémítette a látvány. Hiába hallotta odalenn a robbantásokat, azért erre nem számított... Mindenütt füstölő romok, téglator-melék, törött cserepek, üvegszilánkok, égő ablakkeretek. Néhol még lóg a függöny a karnison, de ajtó, ablak helyén hatalmas lyuk tátong. Kóbor kutyák bökkösis a törmelékkel, törött cserepek, üvegszilánkok, égő ablakkeretek. Néhol még lóg a függöny a karnison, de ajtó, ablak helyén hatalmas lyuk tátong. Kóbor kutyák bökkösis a törmelékkel, törött cserepek, üvegszilánkok, égő ablakkeretek. Néhol még lóg a függöny a karnison, de ajtó, ablak helyén hatalmas lyuk tátong.

Lassan haladtak — a kislányt a hátizsákba ültették, így könnyebben mozogtak —, néha lábukkal arébb löktek egy útban lévő csövet vagy léceket, megcsúsztak a cserepeken, amik szanaszét heverték mindenütt...

Az emeletes házakon csak a kérmények álltak sötétben, meg néhány gerenda — mint egy döglött ponty szálkái — meredtek ki a világosabb égbolt háttéréből. Támpontot csak a még romjában is kima-

gasztó csonka toronymaradvány nyújtott, nem lehetett utácska, házakra ráismerni...

A friss levegőn hamar kifáradtak, kezdett fagyni is. Mindenfelé égtek tüzek, néha megálltak melegeidnek kicsit, egy kiesett szekrény fátylánál, amit levett valamilyik emeletről a robbanás. Félték, hogy szögbe vagy üvegbe lépnek, és nem tudnak továbbmenni...

Egy védettnek látszó megmaradt kapualjba behúzódtak. A férfi lassan szedgetett mindenféle fadarabokat, léceket, székkerékeket, fiókdarabokat. A szomszédos égő házból zsarátnokot hozott, és meggyújtotta a sarokban a kis tüzet. Be-ment a házba, és hamarosan ajtókkal tért vissza, amiknél ügyesen védett sarokt csinált — egy matracfélét is kikapirgált a romok alól, nem kellett a pusztá földön ülni. Volt mivel tüzelni, a repülő gondoskodtak róla...

A gyerek láza a mázskálásban lement egy kicsit, de most, hogy újra megálltak, megint visszatért. Kis cipője elázott, apja levette lábáról, és a borogatást folytatták. A cipőket a tűz mellé állította, hogy szá-

radjanak. A nő eldől a matracon, és gyermekét magához ölelve hamar elaludt a friss levegőtől és az általános fáradtságtól. — Meg kell néz-nem a gyógyszerlátrát! — gondolta a férfi, és körülnézve a romoknál taláalomra megindult. Amerre ment, mindenütt jeleket hagyott, hogy visszataláljon, léceket állított fel, faágakat tett téglák közé, néha kör-mos bottal a falakra tett keresztet...

A hátizsák lötytyedten lógott vállán, az egy szem krumplit hamar kiléte belőle, csak a bicskája csúszkált minden lépésnél ide-oda benne. Nemsokára kiért egy kicsi térre, egy féloldalra dől villamos mellett két fekvő lovat látott, felszerszámozottan, a kocsi is mögöttük, a robbanás leszakította a felét, mely lyukat ütött az utcakövek közé is.

Valami szilánk felhasította az egyik ló oldalát, és a véres bőr alól kilátzott a vörös hús, a jellegzetesen rigós sárga színű zsírja is kilátszott... Hús! — nyelt nagyot a férfi, és a többi krumplizabáló társára gondolt a pincében. Keze azonnal a bicskáért nyúlt, és a lócomból akkora kanyarított, amekkorát csak bírta. A hideg húst könnyen vágta, ki is vészett a ló, már arra gondolt, lesz-e elég petróleum ezt a vén húst megfőzni, mert zsír az már nem létezett. Hiszen ebből lehet olvasztani zsírt — gondolta —, és a sárga fagyút is a hús tetejére rakta... A helyet feltűnően megjellegyezte, és ilhelve megindult visszafelé. Menet közben azért benézett mindenhová, kitorászott a megmaradt fiókokban, gyógyszer keresett. Nehéz volt a hátizsák, de boldogan vitte, csak a lázas gyerek aggasztotta. Már jókora utat megtett, amikor eszébe jutott valami...

Lerakta terhét, és amennyire csak lehetett, igyekezett visszafelé. Már messziről meglátta az eldől villamost, és magában fohászko-dott, csak sikerülne, ami eszébe ju-

Megtörtént

esetek

tott. Levette vastag kabátját, és óvatosan bemászott a roncs alá. Odabenn fel tudott állni, és a sötétben tapogatva eljutott a kocsi elejébe. Izgatottan keresgélte a törmelékben, mire megérezte azt, amit keresett. Óvatosan, mint a kincset emelte magához, és a távoli lángok fényében egy sötét kereszt körvonala rajzolódott ki a dobozán...

Már nem volt fáradt, hanem boldog, nem érdekelte már a háború, csak a törmelék zavarta. A hátizsákot is unottan kapta fel, és cipelte mindenben keresztül, mire elérkezett az ismerős sarokhoz. Mindketten aludtak, a gyerek forró volt még mindig. A tűz fényénél elővette kincsét — egy vöröskeresztes dobozt! A kötszerek és ollók között kis dobozokban tabletták voltak, utcai rosszullétek esetére, fejfájásra. Az egyiket felbontva meglátta az ismerős tablettát a jellegzetes Bayer Aspirin felirattal... — Van Isten! — gondolta, és elővette a kulacsot, a láztól cserepes szájacskába tolt a tablettát, és az ébredező nyugos gyerek lenyelte a poshadt vízzel együtt.

A megszáradt cipőcskéket elvette a tűz mellől, és támadt egy ötlete... A nehezen jött réggel meghozta a gyógyulást. Az éjszaka gonoszaival együtt a láz is eltűnt. Az asszony a cipőcskéken pár kor-mos gallyacskát, harminc tablettát Aspirint és néhány szelet lóhúst talált.

Történt mindez Szent Miklós püspök nevenapján, valahol Európában, a háború vége felé...

— Uhi Géza —

érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok - érdekes dolgok

SZTÁROK

233 centi - a világ legmagasabb embere

Muhammad Alam Channa írásba kapta: ő a világ legmagasabb embere. Miután az eddigi rekorder nemrégiben jobblétre szendertült, a Guinness-rekordok könyvének szerkesztője megbízta egészségügyi tanácsadóját a 36 éves férfi pontos megmérésével, hogy egészen biztosan legyenne a világ legmagasabb embere. 2 méterre és 33 centiméterre nőtt a pakisztáni óriás. Hogy bekerült a rekordok könyvébe, csupán enyhe vigasz mindazokra a problémákra, melyekkel naponta szembe kell néznie. Ráadásul még neki vannak a legnagyobb lábai is a világon: 92-es cipőt hord!

Omar Sharif titokban szépíteti meg magát. Az egykori Casanova felett sem múltak el nyomtalanul az át-dorbézolt éjszakákkal teli évek. A 60 éves filmsztárnak minden városban saját kozmetikusnője van. Különösen a szépségmaszkokat és a masszázst kedveli.

Charles Bronson törtéte feleségének hosszú és gyötrelmes rákbetegsége és 1990 májusában bekövetkezett halála. Az elhunyt színész, Jill Ireland egyik barátja, a 32 éves Kim Weeks azonban vigaszt nyújtott neki és új életkedvet. Pontosan úgy, ahogy Jill akarta. A barátok szerint nemsokára esküvő várható.

Nehéz lenne megmondani, melyikükre illik jobban a szerep. Tény, hogy filmre viszik az idén április 6-án Párizsban 90 évesen elhunyt Marlene Dietrich életét. Az új „Kék angyal”-ról szóló megbeszélések során két igen különböző hölgy neve vetődött fel. Az excentrikus Madonna (fent) vagy inkább Michele Pfeiffer lenne alkalmasabb? A két és félórás tévéfilmet jövőre forgatják német-amerikai kooperációban. Marlene Dietrich, a világsztár ezt mondta egykor önmagáról: „Egyáltalán nem vagyok olyan rendkívüli.”

Alessandra Mussolini nem pontosan emlékszik a végzettségére. A diktátor unokájáról (és Sophia Loren unokahugáról), aki április óta a fasiszták képviselője Olaszországban, azt tartják, hogy 3 ezer márká értékű vesztegetéssel szerezte diplomáját. A hölgy tagadja mindezt.

Tuniszban alkudni kell

Matmatai látogatásunk után nem maradt más hátra, mint egy közel 500 km-es utat legyűrni Hammamet városáig. Hammamet a fővárostól, Tunisztól 70 km-re fekszik, és Tanit nevű szállodája adott nekünk otthont két hétre.

Az eléggé rossz minőségű utakat járva a hazai úthálózatunk mesésnek tűnt. 6 órákor ott is már sötétedik, így a távolság, a sötét és a rossz utak különösen nehéz feladat elé állították soros sofőrünket.

Két napos, 1300 km-es utunkból megfáradva, de életre szóló élményekkel érkezünk meg, épségben.

Ha valaki jövőre Tunéziába kívánna ellátogatni, az engedje meg, hogy tapasztalatainkból néhányat megosszunk vele, illetve néhány tanácsot is adhassunk.

100 dollárért 82 tuniszi dinárt adnak, míg 100 márkáért 56 helyi pénz jár. Egy üveg natúr víz 600 mill, egy pohár sör 1200 mill, egy pizza 3000 mill, míg egy palacsinta 1500 mill. (1000 mill = 1 dinár)

Szóval, költőpénzt biztos kell vinnie magával, aki Tuniszba tart. Trükközni mindenhol lehet, egy kis tapasztalattal és helyismerettel olcsóbb helyeket is fel lehet fedezni.

Gyógyszerek, főleg gyomorpanaszok ellen, mindenképpen legyenek az utazótászkában. A helyi higiéniai követelmények lazasága miatt komolyabb panaszok is felléphetnek.

Az esetleges megfázások ellen is jó, ha felkészül az ember, tekintettel a nagy hőingadozásra és a nap közben is állandóan fújó szélre.

Az utazó vértette fel magát az ellen, hogy az utcai árusok, bazarosok, boltosok nyugtot hagynak neki. Alkudni a csillagászati árakból lehet (sőt, kell), egészen a tényleges árig. Pl.: 5000 Ft-ra taksált termék már 1200-1500 Ft-ért is megvehető! Nem csapnak be senkit, de azért figyeljünk, ha pénzt költünk.

A vendéglátás írott és íratlan szabályait magukra nézve semmisnek érzik, vagy átformálják őket. Legyen az szálloda vagy bármilyen vendéglátóipari egység.

Ne csodálkozzunk, ha az asztaltársaságunkban ülő hölgyeket árgus szemekkel mustrálgatják, sőt, csettintenek is hozzá.

A leves kanalizása közben is jóízűen hátbacsapkodnak, jó estét kívánva, majd nevetve elsietnek, ha leettem magam.

Nekik minden magyar budapesti, így ne nagyon menjünk bele valós lakóhelyünk ismertetésébe, mert 2-3 órán belül nem nagyon szabadulhatunk el.

Mindenki beszél valamilyen világnyelven, így bárkit megkérdezhetünk, ha információra van szükségünk (francia, német, angol, olasz - csökkenő tudásszinttel).

A nehézségek ellenére is, mindent megért ez a két hét! Így mindenkinek ajánljuk, aki szereti az egzotikumokat, a nem csak kirakat vendéglátást (csikós, gulyás), a váratlan eseményekkel és egyéniiségekkel való találkozásokat.

D. M.

RENDKÍVÜLI KEDVEZMÉNYES CSIZMA- ÉS CIPŐVÁSÁR A SUGOTEXNÉL!

Férfi, női és gyermek csizma
- téli cipő
- edzőcipővásár

december 4-11-ig,

a SUGOTEX MINTABOLTBAN, Petőfi S. 4. sz.,
valamint
a SUGOTEX RAKTÁRBAN, Szt. Jánosí út 3. sz. alatt.

Minden kedves vásárlót
szeretettel várunk!

MOTÖRHEAD

Rock-sarok

Az együttes az egykori HAWKWIND-tag, a szélsőséges viselkedésre oly hajlamos Lemmy hozta létre 1975-ben. 1977-re kialakult az együttes első nagy korszakának trió föllállása, úgy mint: Lemmy Kilminster basszus, „Fast” Eddie Clarke gitár és a doboknál Phil „Animal” Taylor. Hosszú évekig a Motörhead szerezte a legtöbb rajongót ennek a gyors, agresszív zenének, amit ők képviseltek. Legtöbb számuk Lemmy rekedtes hangjával és az éppen aktuális gitáros gyors futamaival nem több három percnél. Bár a kritikusok sokáig „antizenének” nevezték a zenekar muzsikáját, de azt feltétlen el kellett ismerniük, hogy hatásos. A lemezleadások is azt bizonyították, hogy egyre népszerűbb a banda, és a listákon is minden lemezük legalább az első húszba került.

A zenekar gyakran fölkarolt női előadókat is (Girlschool, Wendy O'Williams), ez '82-ben ismét tagcserét eredményezett. Ugyanis Clark fölöslegesnek ítélte meg, a különböző női heavy metal előadókkal a közös munkát. Sorra jelentették meg lemezeiket, de '85 körül válságba került az együttes. A kritikusok már megkoptatták a vészharangot. Itt ismét csak tagcserék segítettek ki a Motörhead szekerét, és ha mi sem történt volna, folytatták tovább...

Az együttes változatlan dinamikával zenél '75 óta, nem hatott rájuk semmilyen irányzat vagy divat. Talán ez a titka annak, hogy a legnagyobbak közé tartoznak.

Aki kíváncsi a '92-es Motörheadre, az már megvásárolhatja a legújabb LP-t, és garantáltan nem fog csalódní.

Motörhead diszkográfia
ON PAROLE '76
MOTÖRHEAD '77
OVERKILL '79
BOMBER '79
ACE OF SPADIES '80
NO SLEEP 'TIL HAMMERSMITH/LIVE '81
IRON FIRST '82
ANOTHER PERFECT DAY '83
NOREMORSE (vál.) '84
ORGASMATRON '86
ROCK 'N ROLL '87
NO SLEEP AT ALL (LIVE) '88

1916 '91
MARCH OR DIE '92

Lemezajánlat

NO
NO.1

Kellemes muzsika, jó szövegek, de ha angolul énekelnének, akkor is ordítana róluk, hogy magyar zenekarról van szó. Új színfolt a magyar rockzenében, de a lemez hallgatása közben óhatatlanul az jut eszembe, hogy a No is koppint, méghozzá a U2-t. Szóval, lehet, hogy velem van a baj, de még igazán jó magyar rockzenét mostanában nem hallottam!

KISS
REVENGE

Poraiból támadt fel ismét a Kiss, sok ígéretes után végre megtartották a szavukat, és egy nagyon dögös lemezzel lepték meg a rajongókat. Gene Simmons csapata nem okoz csalódást senkinek, aki a '90-es évek rockjához szokott, de azoknak sem, akik a régi Kissen nőttek fel. A lemezt őszintén ajánlhatom, profi munka!

A ROCKSAROKBAN FELSOROLT LEMEZEK
MEGVÁSÁROLHATÓK
A BELVÁROSI SZIGMA LEMEZBOLTBAN!

HOROSZKÓP

MINDAZOKNAK,
AKIK BÁRMELY HÓNAP
2-án, 11-ÉN, 20-án ÉS 29-ÉN SZÜLETTEK:

A Mars-8 rezgések arra ösztönzik, hogy ne adja fel a saját személyiségét. Ön azonban úgy érzi, hogy nem mindig szerencsés dolgok asszertívnek, határozottan lenni, sokszor jobb, ha az ember beolvad a környezetébe. Ez kompromisszumkészséget igényel, és Ön büszke erre a tulajdonságára. Mostantól azonban egy kissé nagyobb hangsúlyt kell fektessen a saját érdekeire. A saját elképzeléseit igyekezzen megvalósítani, a saját céljait keresse, és ettől még nem fogja senki kiközösíteni. A céljait könnyen megvalósíthatja. A szerelmi élete sokat profitálhat az új öntudatából. Megnő a szexuális vonzereje.

televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor - televízióműsor

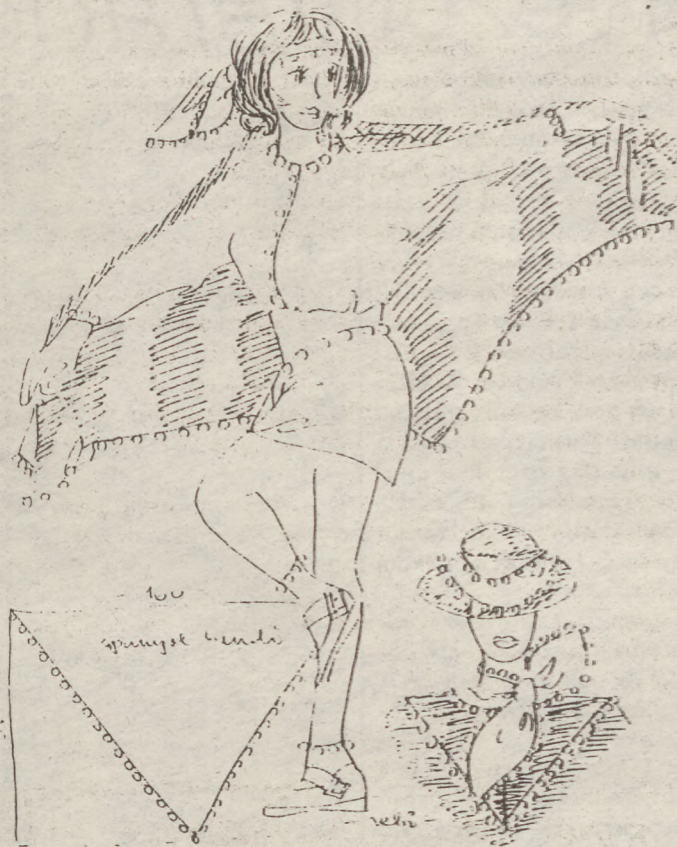
Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
TV1 5.40 Falutvé - törvénytípussal és agrometeorológiai 6.00 A Reggel 8.05 A Financial Times heti üzleti híradója 8.30 Képzés 8.35 Napközi 9.00 Walt Disney bemutatja (ism.) 10.45 Játék 12.00 Hírek 12.05 Képzés 12.05 Képzés 15.25 Manchester United-Manchester City - angol bajnoki labdarúgó-mérkőzés 17.00 Délutáni egyenleg 17.10 Megveszem ezt a nőt mexikói tévéfilmsorozat 17.40 Mini klip-mix 17.50 Pénzvilág 18.00 Kalendárium, 1992 - ismeret-terjesztő magazinműsor 18.45 "Velelet vagyok mindennap" 18.55 Napközi 19.15 Bivós hatos 19.35 "Engedjétek hozzám!" A hitről gyerekeknek 19.40 Esti mese - Jó éjszaka kíván a Disney! 20.00 Híradó 20.30 Telesport 20.40 Médiaimpia 21.20 Odön von Horváth: Mesél a bécsi erdő - népszínház 23.05 Képzés (ism.) 0.15 Híradó 0.20 BBC-híradó TV2 15.00 Parlamenti Napló 17.00 Műsorismertetés 17.05 Hírek - Időjárás 17.10 Fetszők - Egyetemisták és főiskolások aktuális hírműsora 17.25 Ötöd-öt 17.45 Regionális híradó 18.00 Híradó 18.12 Időjárás 18.20 A könyvek könyve 18.25 Hatoslotto-sorsolás 18.55 Műsorajánlat 19.05 Mesél a Filmhíradó... 19.45 Musica Historica - Vagantes - Esterházy Pál herceg énekei és táncai 20.00 Matt 13 lépésben - német tévéfilmsorozat 20.30 Telesport 21.00 Stúdió '92 22.00 Esti egyenleg Napi képes híresszefoglaló 22.20 Időjárás 22.25 Napzárta előtt... 22.45 Maria Braun házassága - NSZK film	TV1 5.40 Falutvé - adóttípussal 6.00 A Reggel 8.10 Alternatív gyógyászat 8.30 Képzés 8.35 Napközi 9.00 Tell Vilmos francia tévéfilmsorozat (ism.) 10.00 Friderikusz-show (ism.) 11.20 Játék 12.00 Hírek 12.05 Képzés 17.00 Délutáni egyenleg Napi képes híresszefoglaló 17.10 Megveszem ezt a nőt mexikói tévéfilmsorozat 17.35 Képzés 17.40 Mini klip-mix 17.50 Pénzvilág 18.00 Átmenet - Munkavállalói érdekvédelmi magazin 18.25 Szószóló 18.45 "Emlékezzél meg egy szóra!" 18.45 Az utódok reményége A magyarországi zsidóság műsora 19.00 Napközi - Egy műsor és valami más 19.35 Esti mese 20.00 Híradó 20.30 Telesport 20.40 A Strauss dinasztia osztrák tévéfilmsorozat 21.35 Képzés (ism.) 21.45 AKTUALIS 22.10 Sportvarázs 23.50 Híradó 23.55 BBC-híradó TV2 10.00 Parlamenti Napló Kapcsoljuk az Országgházal 16.00 Műsorismertetés 16.05 Hírek - Időjárás 16.10 Korforduló 16.30 Prizma Életmódmagazin 17.25 Ötöd-öt Telefonos játék 17.45 Regionális híradó 18.00 Híradó 18.12 Időjárás 18.20 Pif és Herkules francia rajzfilmsorozat 18.40 Telesport 19.05 Álomhagyomány 20.40 Lyukaszóra Mészöly Dezso műsora 21.30 Telexpo '96 Gazdasági magazin 22.00 Esti egyenleg Napi képes híresszefoglaló 22.20 Időjárás 22.25 Feknelom Matchmaker News	TV1 5.40 Falutvé - géptípussal, munkautó tippel, növénydoktorral 6.00 A Reggel 8.30 Képzés 8.35 Napközi 9.00 Tell Vilmos francia tévéfilmsorozat (ism.) 10.00 Lovoy angol tévéfilm (ism.) 11.00 Játék 12.00 Hírek 12.05 Képzés 17.00 Délutáni egyenleg Napi képes híresszefoglaló 17.10 Megveszem ezt a nőt mexikói tévéfilmsorozat 17.35 Képzés 17.40 Mini klip-mix 18.00 IS - Rögeszmék 18.30 Hol-mi? 18.45 Álljunk meg egy szóra! 18.55 Napközi 19.15 Cimbória 19.35 Esti mese 19.45 Jó éjszaka kíván a Disney! 20.00 Híradó 20.25 Einthoven-FC-Milan - Labdarúgó BEK negyeddöntő 21.15 Telesport 22.15 Képzés (ism.) 22.25 Krónika - A 2. magyar hadsereg a Donnál 23.35 Új Világ 0.20 Út a csúcsra... - BEK-mérkőzések összefoglalói 1.10 Híradó 1.15 BBC-híradó TV2 15.55 Műsorismertetés 16.00 Hírek - Időjárás 16.05 A chateaufalloni polgárok francia tévéfilmsorozat (ism.) 17.00 Milánói divat 17.25 Ötöd-öt Telefonos játék 17.45 Regionális híradó 18.00 Híradó 18.12 Időjárás 18.22 Denver, az utolsó dinoszaurusz amerikai rajzfilmsorozat (ism.) 18.44 Zöldpont A szabadidősportok magazinja 19.05 Maljama: A segéd színpadi játék két részben 21.00 Párizsi vita Erdélyről 21.40 70 éves lenne Gérard Philipe 22.00 Esti egyenleg Napi képes híresszefoglaló 22.20 Időjárás 22.30 Vágyakozás francia film	TV1 5.40 Falutvé - biotípussal és kert-és növénydoktorral 6.00 A Reggel 8.05 A Financial Times kelet-európai gazdasági híradója 8.30 Képzés 8.35 Napközi 9.00 Tell Vilmos francia tévéfilmsorozat (ism.) 10.00 Törzsi harcok futballmezben - dán dokumentumfilm 11.00 Játék 11.15 Égyürtök Nyugdíjasok műsora 12.00 Hírek 12.05 Képzés 17.00 Délutáni egyenleg Napi képes híresszefoglaló 17.10 Az üzlet iskolája 17.40 Képzés 17.45 Pénzvilág 18.00 Ablak 18.55 "Maradjatok meg szeretetemben..." 19.00 "Traffic jam" 19.25 Parnasszus Irodalmi játék 19.40 Esti mese Jó éjszaka kíván a Disney! 20.00 Híradó 20.30 Telesport 20.40 Szomszédok - teleregény 21.10 Képzés (ism.) 21.15 Friderikusz-show 22.40 AKTUALIS 23.05 Tenisz - Férfi Grand Slam torna negyeddöntők 0.05 Híradó 0.10 BBC-híradó TV2 15.20 Műsorismertetés 15.25 Hírek - Időjárás 15.30 Állatvilág amerikai rövidfilm 16.00 A chateaufalloni polgárok - francia tévéfilmsorozat (ism.) 16.51 Magyarországi néptáncok (ism.) 17.07 Tippista 17.25 Ötöd-öt Telefonos játék 17.45 Regionális híradó 18.00 Híradó 18.12 Időjárás 18.20 Varjúdombi mesék Magyar bábfilm 18.40 Telesport 19.05 Sajtócézar ausztrál tévéfilmsorozat 20.00 Körzeti tévéstúdió műsora 21.00 Össztűz Aktuális közéleti vitaforum 22.00 Esti egyenleg Napi képes híresszefoglaló 22.20 Időjárás 22.25 Napzárta előtt... 22.50 Tenisz - Férfi Grand Slam torna negyeddöntők	TV1 5.40 Falutvé - profittal 6.00 A Reggel 8.30 Képzés 8.35 Napközi 9.00 Szomszédok teleregény (ism.) 9.50 Lottósorolás 10.00 Dallas - amerikai filmsorozat 10.50 Játék 11.05 Sorstársak 11.20 Segítség 12.00 Hírek 12.05 Képzés 17.00 Délutáni egyenleg Napi képes híresszefoglaló 17.10 Az üzlet iskolája 17.40 Képzés 17.45 Pénzvilág 18.00 Ablak 18.55 "Maradjatok meg szeretetemben..." 19.00 "Traffic jam" 19.25 Parnasszus Irodalmi játék 19.40 Esti mese Jó éjszaka kíván a Disney! 20.00 Híradó 20.30 Telesport 20.40 Dallas amerikai filmsorozat (ism.) 21.35 Képzés (ism.) 21.40 Panoramia 22.45 Kalendárium kíméljenek! 23.10 Ovosok az emberért francia filmsorozat 0.40 Híradó 0.45 BBC-híradó TV2 14.40 Műsorismertetés 14.45 Hírek - Időjárás 14.50 A chateaufalloni polgárok francia tévéfilmsorozat (ism.) 15.45 A dingo amerikai ismeretterjesztő film 16.39 Gyimesi táncok 17.05 Ötöd-öt Telefonos játék 17.20 Calyp-show 17.45 Regionális híradó 18.00 Híradó 18.12 Időjárás 18.19 Az én pici pónim amerikai rajzfilmsorozat 18.30 Produkció 19.00 A Tisza 19.47 Riporterek német tévéfilmsorozat 20.35 Úr úr Övegné percc irókkal 21.25 Megáll a ész 22.00 Esti egyenleg Napi képes híresszefoglaló 22.20 Időjárás 22.25 Napzárta előtt... 22.50 Tenisz - Férfi Grand Slam torna negyeddöntők	TV1 6.10 Falutvé - faludoktorral 6.30 A Reggel 8.00 Képzés 8.05 Jó reggelt adj, Istenem! Református ifjúsági műsor 8.15 Korhatár nélkül 11.00 Szelem utca - amerikai feliratos gyermekműsor-sorozat 12.00 Tévémagiszter 13.30 Panoráma (ism.) 14.30 Rock-kalapács 15.00 Halló? A világ távkielése 15.30 Tájak, városok, emberek... 16.00 Családi mozi: Délután a Disneyvel - amerikai film 17.35 Telis-telivideo '92 17.40 Képzés 17.50 Unk Európába 18.10 "az én várom" Lakáshírűs mindenkinél 18.35 Antall József miniszterelnökkel Betlen János beszélget 19.20 A templomos lovagok kincse - francia-magyar ifjúsági filmsorozat 20.00 Híradó 20.30 Telesport 20.40 Miami Vice amerikai krimisorozat 21.25 Képzés (ism.) 21.35 Michael Jackson-koncert 23.45 Gregorio Cortez balladája - amerikai film 1.25 Híradó TV2 8.05 Gazdálkó (ism.) 8.35 PC abc 9.00 Párhuzam - Üzenet - Vörb 9.25 Nemzetiségű magazinműsor 10.15 A jónak holnap reményében 10.45 Ecranul nostro 11.10 Videák 11.35 Nasa obrazovka 12.00 Sorstársak (ism.) 12.25 Familia Kft (ism.) 12.45 Vargha Balázs tizenhárom faulbjaja 13.15 G. L. Joe kommandó - rajzfilm 13.40 Mészga család - rajzfilm 14.10 A chateaufalloni polgárok 15.05 Dixie-hajó 15.30 Gazdát keresünk 15.50 Én táncolnék veled (ism.) 16.00 Lámpák mögött 16.30 Népzenei Magazin 17.00 Soros-napok a Merlben 17.30 Hupikék törpék - rajzfilm 18.00 Knight Rider - am. filmsor. 19.05 Kutyakomédiák - tévéjáték-sor. 20.05 Kodály-kép '92 21.05 Telesport 22.00 Esti egyenleg 22.30 A könnyed élet - am. film	TV1 6.30 Napi műsorajánlat 6.40 Falutvé magazin 7.25 Hagyd aludni a mamát és a papát! 7.50 Jgy szól az Úr! A Biblia üzenete 8.00 Képzés 8.30 Kávé habbal 8.30 Vasárnapi tumix 11.00 Ünnepe készülünk 11.15 Ki korán kel, aranyat lel - csehszlovák ifjúsági film 12.40 Hazanéző - Bős 13.25 Képzés 13.30 Sopianae Open '92 - Golf 14.15 Zúrihi páncéltér - NSZK tévéfilmsorozat 15.05 Pergolesi: Stabat Mater 16.00 Van benne valami... 16.40 Örömhöz Evangélius egyház műsora 17.00 Walt Disney bemutatja 18.45 Három találkozás Határ Gyűzővel Riportfilm 19.30 A HÉT 20.15 Híradó 20.30 Telesport 20.40 Állj ki mellettem amerikai film 22.10 Képzés (ism.) 22.20 Nulladik típusú találkozások - Sci-fi magazin 23.00 Vezényel: Arturo Toscanini amerikai film TV2 7.00 Napra-forgó 9.05 Zsebtévé (ism.) 9.35 Zsebtévé 9.55 Elektor Kalandor számítógépes logikai játék 10.00 A diótörő - német balettfilm 11.00 Maholnap 11.49 Ameddig a harang szól 12.00 Lumen 2000 12.35 M. történet a jövő héten? 14.10 Kóitó - Erdélyből 14.30 Bágya András szerzői este 15.20 Halalos tavasz - magyar film 17.15 Betűpárba 17.35 K + P 17.55 Ötágú sip - Magyar írók Ün-gárja 18.25 Delta 18.50 Vízpók, csodapók - rajzfilm 19.02 Familia Kft. 19.40 Suta szerelm - it. filmvígjáték 21.05 Ideális család 22.20 Zene, táj, város - Kőszeg 23.05 Telesport

Pompon pompa karácsonyra

Idén a „minden divat” szín és formavilágában nagy szerepet játszanak a kiegészítők: sapkák, kítűzők, sálak, kendők. A kendők lehetnek kockásak, csíkosak, pöttyösek, egyszínűek, többszínűek, díszítheti csipkeszegély, rojt és POMPON. Szuper gyorsan elkészül, szuper jól néz ki és szuper olcsón „össze lehet hozni”, s mindössze egy 160x160 cm-es anyagdarab kell hozzá. Lehet bonyhos fonalból kötni, lehet falennlbből, lehet szövetsből, gyapjúból varrni. Különleges hatását apróska dolognak köszönheti, a vidáman csilingelő bogycskáknak. A kedves gömböcök elkészítésével nem érdemes otthon bíbelődni, a készen, méretben vett pomponokat csak rá kell öltetni a háromszög

szélére, és máris kész az igazi, hamisítatlan spanyol kendő. Hatása még fergetegesebb, ha vastag pamut harisnyanadrág, a kötött kesztyű, a sapka s netalántán a pulcsi színe is meg egyezik a kendőével. Ha ráadásul ezeket is pomponokkal vidámítják, a siker biztosan nem marad el! Házilag elkészített színes pomponokkal díszíthetjük karácsonyi asztali díszünket, fenyőfánkat. Maradék fonalat feltekertünk két ujjunk köré, középen megkötjük hosszúra hagyva a fonalat és a két szél elvágjuk, megborzoljuk, máris felvarrhatjuk sapkára, pulcsira, köthetjük fenyőágra. A jó ötlet minél színesebb, annál szebben díszít.

- sebi -

Rejtvény

MINI OLASZ

Az ábra két, egymástól cikcakkban haladó vonallal elválasztott rejtvényt tartalmaz fekete négyzet nélkül. A meghatározásokat számolás nélkül, folyamatosan adjuk, előbb a vízszinteseket, majd a függőlegeseket. (F)

MEGHATÁROZÁSOK:
 Heves megyei község - kis sziget volt az Al-Dunán - olasz város - csodálkozik - vonatkozó névmás - kevert szín - tyúkanyó mondja - japán város - tejtermék - csapban van! - a fény kvantum - közönséges - középkori eretnek szekta tagja - megbúvó - indiai város - tortaszelet! - konyhai edény - hirtelen fellépő betegség - kettős becenév - tragikus sorsú olasz politikus volt - asszonynevképző - tigriskigyó.

Múlt heti rejtvényünk nyertesei:

1./ Slachta István — Bácsalmás, Újváros u. 14.
 Nyereménye: 1 db LEGO játék

2./ Bogács László — Baja, Sarló u. 2.
 Nyereménye: 3 kg ponty.

***

Tisztelt Rejtvényfejtőink!

Több esetben volt rá példa, hogy a nyertesek nem kapták meg időben nyereményüket. Elnézésüket kérjük, az elmaradt nyereményeket visszamenőleg eljuttatjuk a megfejtőkhöz.

A szerk.

25 éves szakmai gyakorlat!

Szemüvegkeretek, lencsék, filmek, fényképezőgépek gazdag választékával várjuk kedves vásárlóinkat!

A karácsonyi ajándékozás előtt keresse üzletünket Baján, a Batthyány u. 18-ban.

Nyitva:
 8-12 és 14-16
 szombaton 8-12 óráig

Már az ünnepekre készülve várja azokat, akiknek igénye van az extravagáns holmokra, fogókonyak a különleges, izgalmas dolgokra, és nem hagynak ki egy alkalmat sem, hogy benézzenek az Egy és Más-ba.

„EGY és MÁS”
 AKTUALITÁSOK és ÉRDEKESSEGEK BOLTJA

Baja, Batthyány u. 18.

Plussz ajánlat a sportolóknak!

Nagyker. áron értékesítünk proteineket, aminosavakat és vitaminokat Baján, a Batthyány u. 18-ban. (A Cserba optika mellett.)

Bácskai divatshow

(Folytatás a címlapról)

Ez a pozitívum jórészt annak köszönhető, hogy a lányok közül többen manökenanfolyamot végeztek. A műsort Cs. Varga Andrea szervezte és konferálta. A 8 órától egészen 1/4 11-ig tartó bemutató után beszélgettem vele.

- Azt hiszem, nagyon sok baj van a fiatal lányok öltözködésével, különösen egy ilyen városban, ahol egy-két „menő” butik adja a vezérfonalat, egy kaptafára készült árúval. Véleményem szerint egy nő öltözködésében a divat meglete kevés. Mit gondolsz erről?

- Kamaszkorú lányok esetében valóban nehéz kérdés az öltözködés, hiszen még nincs kialakult egyéniségük, stílusuk. Mert hát ezek meglete nélkül borzasztó nehéz dönteni, mi is kerüljön a ruhatárba. Elsősorban tisztáznunk kell mindannyiunknak azt, milyen is vagyunk, milyen az alkatunk, arcunk, hajunk, bőrünk, melyik frizúra, smink, milyen fazonú ruha a legelőnyösebb a számunkra. (Nagyon sok nő lap segít ebben.) Aztán kezdhetünk hozzá a ruhavásárláshoz, nem pedig fordítva; hiszen egy ruhához az ember nem formálhatja az egyéniségét.

A másik probléma abba rejlik, hogy kevés az ötlet, vagy legalábbis a bátorság ahhoz,

hogy különlegesebb, szabadok legyünk az öltözködésben. Miért is ne kerülhetne például karácsonykor egy dísz a füledbe?

- Jelent-e valamilyen

problémát bemutatók előtt a lányok között a ruhák kiválasztása, személyre szabása?

- A ruhákat igyekszem magam válogatni, természetesen úgy, hogy az a meglátásom szerint igazán az illető manökenhez illő legyen színben, fazonban, méretben. Az én elképzelésem persze nem mindig egyezik a lányokéval, ilyenkor gyakran hallok, hogy „hogyan fogok ebben kinézni?”. Egy kis idő elteltével azonban megszokja a ruhát, vagy legalábbis úgy mutatja be, ahogy az egy manökenhez illik.

- Úgy tudom, az eddigi bemutatókon szerepelt az Oliv női divatstúdió ruhái is. Ma miért nem?

- Ez elég kényes kérdés. A probléma ott kezdődik, hogy a legtöbb butik a bemutatónak fektetett pénzéért borzasztó sok ruhát akar megmutatni.

Nem is beszélve a kiegészítőkről. Azt hiszem, a túlzott részletesség helyett elsősorban az ötletességre kellene törekedni. Egyéniségre, sajátosságra, mely csak az adott üzlet ruháit jellemzi. Egy-akár meghökkentő - ötlet sokkal inkább megfogja a nézőt, mint egy kiegészítővel teli, mégis átlagosnak, hétköznapiak tűnő modell. Például ha a ma esti show nézői közül megkérdeznék néhányat, mire emlékeznek leginkább a bemutatóból, biztos vagyok benne, hogy legtöbben azt válaszolnák, hogy arra a bizonyos csipkemodelle, attól a bizonyos üzlettől. (Annak ellenére, hogy két ruhát mutattak be.)

- Azt hiszem, egy kicsit ki-

kerülted a kérdést. Szóval, mi a helyzet az Olivval?

- Az az igazság, hogy többnyire az előbb említett okok miatt nem tudunk megegyezni. Bár nyilvánvaló, hogy az Oliv elsősorban a főiskolás lányok körében népszerű, s ezen a bemutatón nem sokat változtatott volna.

- Te magad sohasem akartál manöken lenni?

- Nem, soha, igaz, elvégeztem egy manökenanfolyamot, de ez elengedhetetlen volt ahhoz, hogy foglalkozhassam a lányokkal.

- Mit szólnál hozzá, ha a kislányod, Csenge tizenegyhány év múlva bejelentené, hogy manöken akar lenni?

- Ha alkatilag megfelelő lesz erre a pályára, akkor semmi kifogásom ellene. Egyébként már most igazán jól viseli a szakma nehézségeit. Egész nap itt rohantunk közöttünk, kész csoda, hogy az esti bemutatón még végig bírt menni a színpadon.

- Te, aki igazán otthon vagy az öltözködésben, mit viselsz legszívesebben? Miben érzed magad a legjobban?

- Hétköznapi - csak úgy, mint más - szeretek kényelmesen öltözni. Gondolok itt a farmer-pulcsi összeállításra. Szeretem a színeket, kedvencem a kék. Az az igazság, hogy abszolút ellenzője vagyok a mostanában oly divatos szűk pamutnadrágoknak, mert ez egy 180 centi magas, vékony, hosszú lábú

Egy merész modell...

nőnek áll jól igazán. Nálunk meg aztán (divatból) az is felveszi, aki 150 centi alacsony, kövér és vastag a lába. Nyugaton az ilyen nadrágot szinte csak sportolásra használják...

- Azt hiszem, megköszönöm a beszélgetést, hisz úgy látom, akad még dolgod bőven.

Ódry Diana

Zenész szakszervezet VÉRADÓK találkozója

Féderer Lászlót - a városi Zenész Szakszervezet egyik vezetőjét - a közönség Frederico néven ismeri. A környéken egyedülálló gyermekműsorával több bajai intézményben fellép, sőt, számos vidéki meghívásnak is eleget tesz.

- Mint zenész szakszervezeti tag, mit gondolsz, mi az oka városunk szegényes zenei életének?

- A zenészek éppen olyan helyzetbe kerültek, mint a munkások. Néhány évvel ezelőtt Baján még körülbelül tíz vendéglátóipari egységben igényeltek élőzenét, három-négy fős zenekarokkal. Ma a városban csupán három helyen maradt a zene, és csak egy zenész játszik. Mivel az emberek egyre kevesebb pénzt áldozhatnak arra, hogy vendéglőbe járjanak, a kisebb bevételből adódóan eltűntek a zenészek. Úgy látszik, már nem igaz az a mondás, hogy bánatában a magyar ember mulat. Sajnos, az élőzene halálra van ítéelve. Tudjuk, érezzük, de igazán mégsem tudunk tenni ellene semmit. Pedig ha egyszer eltűnik, akkor később már nagyon nehéz, sőt, talán lehetetlen lesz visszahozni.

- A városban viszont több tehetséges fiatal zenekar is van. Velük mi lesz?

- Nem tudom, mi az oka annak, hogy az illetékes szervek szinte tudomást sem vesznek a létezésükről. Sajnos, a művészeti élet még ma is fővároscentrikus. Pedig már van helyi televízió, rádió, elsősorban nekik kellene segíteniük.

Annai érdekes ember, figyelemre méltó tehetség van Baján. Nem lenne szabad, hogy ezek - érvényesülési lehetőség hiányában - elsikkadjanak.

- Ilyen körülmények között mik a lehetőségek?

- Egy magyarországi zenésznek két választása marad: vagy végleg abbahagyja a zenélést, vagy külföldre megy. A kényszerhelyzetben sokan az utóbbit választják, és általa megint csak szegényedik az ország szellemi kultúrája.

- Mégis hol találjuk az élőzene közönségét?

- Semmiképpen sem a fiatalok között, bár nekik lenne rá a legnagyobb szükségük. Sajnos, egyre inkább a szellemi toprongyba sülyednek. Számukra már csak egyetlen mérce maradt: a „színvonalas”

diszkó. Számos rendezvényen tapasztaltam, hogy a fiatalok (tisztelt a kivételnek) fütyülnek a zenére, a körülöttük lévőkre; törnek-zúznak. Úgy látszik, ez jelent számukra feloldódást. Nekik nem érdemes játszani, hiszen sokan közülük azt hiszem fel sem fogják az élőzene jelentőségét, fontosságát. Az a közönség, aki értékeli ezt a sokkal közvetlenebb előadási formát - hiszen a magnószalag esetében kontaktusteremtésre nincs mód - a tíz év alatti gyerekekből és a negyven év feletti felnőttekből tevődik össze.

- Reméljük, a gyerekek továbbra is megmaradnak abszolút őszinte közönségnek. Ők hol találkozhatnak veled legközelebb?

- December 5-én délután 3 órai kezdettel a Zsinagógában ünnepi műsorral várom a gyerekeket.

- Úgy tudom, a közeljövőben műsoros kazettát jelent meg.

- Igen, a „Frederico és Bonifác” című albumom olyan dalokat tartalmaz, melyeket a közönség még nem hallhatott. A szombati fellépésem néhányat megismerhetnek a gyerekek. Egyébként, ha valamilyik szülő - gondolva a karácsonyra - gyermekének szánna a kazettát, akkor az előadást követően megvásárolhatja. Természetesen Bonifác is ott lesz.

Mindenkit szeretettel várok!

Horváth József százszoros véradó

Immár hagyománnyá vált, hogy évente megemlékezünk a Véradó Napról. Baján az idén a pártok házában rendezték az ünnepnek is beillő programot.

A szép számban meghívott véradókat dr. Kóhalmi Imre köszöntötte, majd az Ének-Zene Iskola növendékei adtak műsort, melyet szavalatok követtek.

Ezután dr. Kellner Róbert főorvos, a véradóállomás vezetője meleg hangú, megható szá-

vakkal méltatta a véradás életmentő jelentőségét. Mint mondtam: Magyarországon jelenleg 400.000 véradót tartanak nyilván. Sajnos, ez a szám csökkenő tendenciát mutat, ugyanis tavaly ez a szám 600.000 volt.

Baján évente 2000 liter vér szükséges a rászorulóknak megmentésére.

A véradó mozgalom 1960-ban kezdődött, s jellemző a segíteni akarásra, hogy abban az évben Madarason 500-an adtak vért. Szeretettel őrzik a há-

rom olimpiai aranyérmet nyert Egerszegi Krisztina fényképét, melyen az úszóbajnoknő éppen vért ad a rászorulóknak.

Megemlítette a főorvos, hogy valamikor a vállalatoknál tüntették ki a többszörös véradókat, vajon ma van-e minden véradónak munkahelye?

Az ünnepi megemlékezést követően kitüntetéseket, jutalmakat adtak át a többszörös, köztük a két százszoros véradóknak.

Sz. F.

Két korosztály a labdarúgás tükrében

Baja már nem egy nagy tehetségű játékosot adott a labdarúgósporthoz, s így nem csoda, hogy régi hagyományai vannak ennek a sportágnak. Igaz, hogy a „nagy csapat” ma is az NB II-es-ban rúgja a labdát, de a focirajongók ennek is örülnek. Az örök várakozás; vajon a kiöregedett és a távozó játékosoknak van-e Bajáról megfelelő utánpótlása? Erről beszélgettünk a napokban Acsai Jánossal, az ifi csapat, és Kámán Lászlóval, a serdülők edzőjével.

Acsai János: Az idén július 20-án kezdtük az őszi felkészülést az ifi csapattal, amely szinte teljesen kicserélődött. A keretből 10 fő „kiöregedett”, illetve más csapatokhoz távozott. A régiak közül 6-an maradtak, ehhez kellett hozzáépíteni 3 főt, akiket más csapatból igazoltak át. Jó eredmények tartom, hogy ificsapatunk átlagéletkora 16 év, míg sok más hasonló csapatnál 19–20 év. Célunk, hogy nem eredmény akarunk elérni, hanem hogy minél több kerettagot neveljünk a felnőtt csapathoz. Ez a tervünk már részben sikerült, hiszen négy volt ifi játékosunk már az NB II-ben játszik. Ott már ismerik a nevüket, de azért megemlítem őket: Kóvári Péter, Goreity Krisztián, Goreity Gábor, Szentmártoni Attila.

A tavaszi forduló első mérkőzését a Budafokkal játszottuk, amelyen maig is érthetetlen módon 1:7-re kikapunk. Ezután mérkőzésről mérkőzésre javult a csapat. Végül az elérhető 10 pontból 8-at szereztünk. A fiúk fizikailag is sokat fejlődtek. A mérkőzések utolsó felőrájában is tudtak fordítani, tartani a kondíciót. Külön említést tennék Kulimák Norbert-ről, aki 14 éves, és az ifi csapat legjobbjai közé tartozik. A csapatban sok bajai és környékbeli fiatal játszik, s mi próbáljuk idehozni a tehetséges vidéki játékosokat.

A tavaszi idényben a 9. helyen végeztünk, 5 győzelemmel, 4 döntetlennel és 6 vereséggel. 14 pontot szereztünk 31–41-es gólkülönbséggel. A 2 gólós mérkőzésenkénti átlaggal elégedett vagyok, de sok a 34 kapott gól! Július 20-tól a mérkőzéseket is beleszámolva 100 foglalkozást tartottunk. Hetente 4x1,5 órás edzéseket tartottunk. Szentmártoni Attila 18 góllal a gólkirály. Az évadban kiemelkedő teljesítményt nyújtottak a Goreity testvérek, Kulimák Norbert, Kámán Zoli – a kapus –, valamint Orbán Tamás, de a többiek sem okoztak csalódást. Meg kell jegyezni, hogy igen jó a csapatszellem és fegyelm. Január 11-től kezdődik a felkészülés, ami azt jelenti,

hogy minden nap foglalkozás. Sajnos, el kell mondanom azt is, hogy igen szerény a pénzügyi ellátottságunk, sok cipő, sportszer, dressz megy tönkre, és sokba kerül a pótlásuk. Örülünk, ha még e szűkös világban is – akadnának szponzoraink.

Kámán László, a serdülő csapat edzője: Előjáróban el kell mondanom, hogy váratlanul jött az edzői megbízatásom Rónai Sándortól. Első dolgom az volt, hogy tájékozódjam, megismerjem a serdülő korú játékosokat, akiknek fele bajai, fele vidéki.

A kezdet, bizony, nehéz volt. Nyári táborozás, nyaralás, aztán lassan összeverődött a csapat. Augusztusra – amikor elkezdődött az őszi bajnokság – már 18 tagú kerettel vehettük az első fordulót. Felkészülésünket gátolta, hogy nem volt megfelelő edzőpartnerünk, s így az ifikkel játszottunk edzőmérkőzéseket. Az első bajnoki mérkőzésünkön a Budafoki MTE-t 2:1-re megvertük. A 3. fordulóban saját pályán 5:32-re kikapunk a kazincbarcikatól. A továbbiakban veretlenül végeztünk az őszi fordulóban, s így sikerült az első helyen végezni 14 győzelemmel, 1 vereséggel. A 30 pontból 28-at szereztünk 54–10-es gólkülönbséggel. E szép eredményt elsősorban a jó

csapatfegyelmnek köszönhetjük. Ezt bizonyítja, hogy kiállítás egy sem volt, sárga lap 7 a 14 fordulóból. A gyerekek megértették, hogy csak összefogással, jó csapatszellemmel lehet eredményt elérni. Gulity Milán 15, Nagy Előd 12 gólt lőtt. Angeli István és Fodor László a védekezésben jeleskedett.

Ezúton monok köszönetet mindazoknak, akik a csapat anyagi kiadásait támogatták.

Január 11-én kezdjük a tavaszi alapozást, heti 5 edzéssel. Célunk a tavaszi fordulóban ugyanaz, mint az őszi: az első hely!

Sz. F.

BABA BIZI

Nem csak kisbabáknak, és nem csak nagypénzüeknek.
Nálunk mindent megtalál, amire gyermeke öltöztetéséhez szüksége van.

És milyen áron? A legolcsóbban!

• nadrágok	250 Ft-tól	1.420 Ft-ig
• pólók	50 Ft-tól	560 Ft-ig
• kabátok	150 Ft-tól	3.420 Ft-ig
• cipők	100 Ft-tól	
• blúzok	80 Ft-tól	850 Ft-ig
• overállok	350 Ft-tól	2.700 Ft-ig
• babakocsik	2.000 Ft-tól	11.000 Ft-ig

Már most gondoljon az ünnepekre!
Ajándékozza meg gyermekét, unokáját új, divatos ruhával, melyet nálunk vásárol. NYITVA: kedd - péntek 8.30-12-ig, 14-17-ig, szombat 8.30-12-ig. A piac téli pavilonján lakótelep felőli oldalán.

A szolgáltatások riasztó tünetei

Balkézre fogott engem a szerencse november 23-án, kitélt tőle két bosszantás is. Okulásul közzéteszem, mik okoztak bosszúságot.

Előkéstíttem a nejem ruháit, arra kért, vigyem el a Bajai Textiltisztító Kiszövetkezet Dózsa György út 8. szám alatti „szalonjába”. Átadtam a ruhákat tisztításra. Akkor kiderült, hogy egy eddig nem ismert korszakalkotó, (fel)jzgatón érdekes és nagy újítást vezetett be a kis szövetkezet. A pucérájában előre kell fizetni. Hát nem csodálatos? Még el sem végezte a tisztítást, máris nyújtja a markát, kéri az el nem végzett szolgáltatás ellenértékét. A hagyományokkal ellentétesen sajátos módja ez a tevékenységnek. Talán nem fölöslegesen töprengök rajta. Mert például mi van akkor, ha nem szedik ki a ruhából a pecséteket? A kényszerű előre fizetéssel mindenesetre lehetőség van arra, hogy díjazva legyen a nem megfelelő, összekutyult munka is.

Csak nehogy olajat hintsek a tűzre fent példámval, mert a szavak oktatnak, a példák vonzanak, és netalántán majd bevezeti mondjuk a gázműegység azt, hogy fél évre fizessük ki előre a fogyasztást, mert úgy könnyebb, kényelmesebb lesz számukra a munka... Aztán jöhetnek más hasonló szolgáltatások, az áramszolgáltató és a többiek...

Máris a második bosszúságnál vagyok.

Történt nyáron – nem először –, hogy a DÉMASZ üzemigazgatóságától egy szépen fogalmazott, kitöltött értesítést kaptam, mely emígyen kezdődik: „Tisztelt Fogyasztó! Előző értesítésemben közölt időpontban lakását ismét zárva találtam, ezért kérem, hogy áramszámlája rendezésére fogadónapon...” Tovább nem idézem, megjelölt két időpontot, helyet, az esedékes számla összegét, dátumozza, aláírja a pénzbeszedő.

Vettem a fáradságot, és az értesítésben nagy betűvel titulált fogyasztóként, egy jól idomított európaihoz – de csak közép-keletre – jellemző alázatossággal kiballagtam a Szentjánosi úti „ülő pénzbeszedőhöz”, (ilyen szövegű pecséteket nyomtatnak a nyugtára), és kifizettem az igénybe vett szolgáltatás ellenértékét. Többet voltunk ott olyanok, akiket a pénzbeszedő nem talált otthon, pedig állítólag előzőleg közölte, hogy mikor jön.

Képzelmek el, mi történt a fizetéskor – ezt még el kell mondanom –, a tisztelt pénzbeszedő nem volt ott. Nahát, de ilyet... pedig fogadónapja volt. Mindenesetre egy hölgy helyettesítette, átvette a pénzt. Ettől meghatódva elrebegettem, hogy sohasem kaptam úgynevezett előzetes értesítést, mert akkor szakítottam volna időt arra, hogy várjam – akár egész napon át otthon csücsülve, szabadságot is kivéve –, mikor öhajtanak fizetnivalót szedni. Erre rövid, szolid kioktatást kaptam, hogy az első értesítés az volt, amit mutatok. (Bajapress Kft. 92/1624. sz. nyomtatványa)

Megvolt az egészről a véleményem, meg a kifizetési körülményekről is.

Azután, úgy körülbelül egy hónap múlva ismét kaptam a hasonló értesítő nyomtatványt, amelyen fogadórára invitáltak. Nem mentem oda, helyette az üzemigazgatót kerestem. Amíg vártam rá, gyönyörködhettem a Deák Ferenc utcai székházban, amely a fogyasztók pénzéből lehet olyan szép, hiszen a monopolhelyzetben lévő szolgáltató kiszolgáltatóiként fizetjük a felemelkedett áramdíjakat. Nem juthattam be hozzá, de beszélhettem Budai József főmérnökkel, jobbitó szándékkal elmondhattam tapasztalataimat. A kellemes társalgás eredményeként a Pénzbeszedő Úr is felkeresett lakomban, munkaidő után, és zokszó nélkül fizethettem.

Nos hát – gondoltam – ez már így majdnem szolgáltatás, rendbe jöttek a dolgok. Erre november 23-án ismét kapom – én, a nagypénzüvel írt fogyasztó –, hogy menjek november 26-án, vagyis 28-án a megjelölt fogadórára, és fizessék 1435,80 forintot, újabb fogyasztási árát.

Ezúton most értesítem a tisztelt szolgáltató céget, hogy nincs menőnkem, nincs ehhez kedvem. Akkor sem, ha netán autóval jönnének értem, de volna két használható javaslatom a nem notórius tartozók fizetetlen számláinak rendezésére.

Az egyik az, hogy próbáljanak pénzt akkor beszéni és órát leolvasni, amikor úgy általában munka után otthon tartózkodnak a fogyasztók. Esetleg előzékenyen ezt többször is megkísérelhetnék...

A másik fajta ötlet szerint használni kellene azt a nyomtatványt – ha van ilyen egyáltalán –, amelyben közlik, milyen időben jönnek. Ilyen értesítésre – ha tehetem – otthon leszek én is, de azért szabadságot nem veszek ki. Számomra az ügy rendezésére alkalmasnak látsszik december 7 vagy 8 napok, 16 órától

kezdvé. Akkor fogadónapot tartok a nagyrebecsült szolgáltató cég számára. Szerencsétlenségem meg látogatásával a tisztelt illetékes Pénzbeszedő Úr, otthon leszek.

Amíg várom, azalatt töltöm az időt, hogy dolgozok azon az újság-cikkben, amelyben megírom majd, hogy 1993. február 15-én lesz 66 éve, hogy kigyulladtak a villanykörték Baján. Elmesélem, dr. Borbíró Ferenc egykori polgármester és Czabay Horváth Iván gépészmérnök miként alapozták meg a Bajai Villamosművek színvonalas működését 1927-re, amelynek állapotában nem állhat be törés, mert az udvarias, figyelmes és készséges tevékenység a szolgáltatások vejejárója.

Latolgatom az eshetőségeket. Meglehet, hogy közérdekű monológom elolvasása után a szolgáltató bosszússá válik, esetleg kikapcsolnak az áramszolgáltatásból... Akkor is érvényes lesz az a magyar közmondás, „Máskan világít, maga sötétben ül”. Valószínűbb, hogy jóindulattal fogadják tréfalokozásba hajó megnyilatkozásomat, ezért közlöm lakcímemet: az Oroszlán u. 2/b szám alatt, az emeleten lakom, csengő van, a nevem

Bánáti Tibor

Szegedi Tejipari Vállalat

...egy cég, mely mellett, hogy nem emelt, még csökkentett is árat.

VAJVÁSÁR!

20 Ft/db

Karácsony előtti

december 1-24-ig
a 10 dkg-os vaj

Ingyen hirdethet!

Ha ezt a szelvényt postai borítékban beküldi szerkesztőségünkbe és mellékeli apróhirdetésének szövegét (20 szóig), a kézbesítést követő számunkban azt ingyen és bérmentve megjelentetjük. Kérjük a mellékelt szöveg mellé olvashatóan írja ki nevét és lakcímét. Éljen a lehetőséggel, hiszen az újság árának ellenében egy olyan hirdetés lehetőséghez juthat, amely másutt több száz forintba kerül. Cím: 6500 Baja, Grassalkovich u. 3. Kérjük a borítékra írják rá: APRÓ

Autóbontó! Szocialista típusú autóalkatrészek, motorok, futó és erőátviteli egységek. Karosszériaelemek, elektromos egységek. Műszaki segély, műszaki vizsgára felkészítés. Nagybaracska, tel.: 79/61-023.

Basz-prím tambura, kitűnő állapotban eladó, vagy dobermann kiskutyára cserélném. A kutyát törzskönyvvel vagy anélkül is elfogadom. Cím: Zima István, Hercegszántó, Mártírok u. 25. 6525.

Háromrészes szekrény eladó! Irányár: 16.000 Ft. Ugyanitt egy olajkályha 500 Ft-ért, egy madárkalitka 400 Ft-ért (tartozékokkal). Cím: a szerkesztőségben.

1 pár jó karban lévő lőszerszám eladó. Cím: (6500) Baja, Bokodi úti köztemető mellett, Merkler Vendékházban.

Szeretne Ön jobban élni? Biztos megélhetést, magas jövedelmet nyújtó munkalehetőséget ajánlok. Válaszborítékért tájékoztatom. Farkas Zoltán, 6500 Baja, Kölcsey F. 112.

Baján a Tóth Kálmán utcában építési telek kis családi házzal eladó. Érd.: 79/25-134, vagy Baja, Mátra u. 4.

K-1-es kajak (csepei) Wing lapattal eladó. 79/25-134.

Kiváló minőségű virág- és akácméz kapható 130, ill. 180 Ft/kg-os áron. Baja, Batthyány u. 18. Egy és MÁS.

JIM SANDERS misszionárius 1992. december 16-án 16 órakor a nemesnádudvari Művelődési Házban ingyenes gyógyítást tart.

Szeretne Ön karácsonyra és szilveszterre karcsú, vonzó és fitt lenni? Megoldás: HERBALIFE természetes alapanyagú fogyaszttószert. Érd.: 79/23-402/11. mell., 79/23-403 (esti órákban).

Bajától 8 km-re a főútvonal mellett fekvő Bátmonostori 10 éves családi ház, továbbá a Ferenc-csatorna partján befejezett horgásztanya eladó. Érd.: Varga János, Fajsz 8/18.

Farostlemez, első osztályú, 275x61x35 cm méretű, 250 db eladó kis tételben is. 70 Ft/db. Kamarás, Baja, Darázs u. 29.

Pliszírozás Szegeden csak egy helyen, különböző mintázatokkal, rövid határidőre. Postán vidékre is. Készítőknél árendemény! Dr. Bánné, Szeged, Kálvária sg. 58.

1 éves Babetta kitűnő állapotban eladó. Irányár: 22.000 Ft. Érd.: Faddi József Tataháza, Kossuth u. 35. Tel.: 41-971

Eladó 10 q-ás tolosúlyos vasmérleg, kitűnő állapotban, állatméreésre is alakítható. Bácsalmás, Narancsik 26. Telefon: 79/42-572.

VENNÉK: baromfikeltetőt 500 darabosig. Cím: Balázs Antalné, Baja, Radnóti u. 17.

Postatiszta magyar 1978–89. bélyeggyűjtemény, Toyota 19 programos háztartási varrógép, Simson Star és egy 1964-es Jawa segédmotorkerékpár eladó. Cím: Komáromi Zoltán, Baja, Garibaldi u. 24.

Jó állapotban lévő zongora olcsón eladó. Érd.: Baja, Szent László utca 35.

Figyelem! Termelő borítékesítés a Badacsony lerakat közreműködésével. Fehérbor 25 Ft/lit. Vörösbor 40 Ft/lit. ugyanitt pezsgő a legolcsóbban. Baja, Szt. L. u. 55.

KISKUN

Ugye tudja Ön is?
Ha péntek 17 óra, az tanfolyamkezdés a **KISKUN-ban!**

Segédmotor, motorkerékpár, személygépkocsi, tehergépkocsi, autóbusz, nehézpótkocsi kategóriákban

Baja, Czirfusz u. 24. — 79/24-571

